

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ
ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

FACTORS AFFECTING SAVINGS DECISION IN NATIONAL
SAVINGS FUND OF INFORMAL EMPLOYEES IN BANGKOK

มงคลชัย จำรูญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการเงิน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ
ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

มงคลชัย จำรูญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการเงิน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ
ของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร
Factors Affecting Saving Decisions in National Savings Fund of
Informal Employees in Bangkok

ชื่อ - นามสกุล

นายมงคลชัย จำรูญ

วิชาเอก

การเงิน

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ธัญวรัตน์ สุวรรณะ, ปร.ด.

ปีการศึกษา

2560

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ธัญวรัตน์ สุวรรณะ, Ph.D.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภา ทองคง, ปร.ด.)

กรรมการ

(อาจารย์ธัญวรัตน์ สุวรรณะ, ปร.ด.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถรพี ชัยมงคล, ปร.ด.)

วันที่ 5 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ
ของ	แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร
ชื่อ - นามสกุล	นายมงคลชัย จำรูญ
วิชาเอก	การเงิน
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ธัญวรัตน์ สุวรรณะ, ปร.ค.
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะการออมและการลงทุนของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร 2) วินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ และ 4) ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

ประชากร คือ แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 402 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการจัดสรรแบบโควตาโดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มละ 67 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สมการถดถอยโลจิสติกส์ และใช้สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกการออมแบบเงินฝากประจำมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การทำประกันชีวิต และการลงทุนในทองคำ เพชร อัญมณี มีวินัยด้านการออมวินัยด้านการใช้จ่าย และวินัยทางการเงินรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัว วินัยด้านการออม และวินัยทางการเงินรวม มีผลทางบวกต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ ส่วนกลุ่มอายุ 36-45 ปี มีผลทางลบต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ นอกจากนี้ยังพบว่าระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีผลทางลบต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ : กองทุนการออมแห่งชาติ แรงงานนอกระบบ การตัดสินใจออมเงิน วินัยทางการเงิน

Thesis Title	Factors Affecting Saving Decisions in National Savings Fund of Informal Employees in Bangkok
Name - Surname	Mr. Mongkolchai Jumroon
Major Subject	Finance
Thesis Advisor	Miss Thanwarat Suwanna, Ph.D.
Academic Year	2017

ABSTRACT

The purpose of this research was to investigate 1) the characteristics of savings and investment of informal employees in Bangkok, 2) the employees' financial discipline, 3) factors affecting their saving decisions in National Savings Fund (NSF), and 4) factors affecting the amount of their savings in NSF.

The participants in this research were 402 informal employees in Bangkok, derived from quota and convenient sampling from 6 Bangkok areas with 67 people from each area. The research instrument was a questionnaire. The collected data were analyzed using descriptive statistics comprising frequency, percentage, mean and standard deviation. Inferential statistics used to test the hypotheses were binary logistic regression and multiple linear regression at a significance level of 0.05.

The results show that time deposit was the most popular option of savings and investment among the participants, followed by life insurance, and investment in gold, diamond, and gemstones respectively. In terms of financial discipline, the participants' saving and spending discipline was moderate. The number of family member and their saving and financial discipline had a positive effect on their saving decisions in NSF. The participants' age range of 36 to 45 had a negative effect on their saving decisions in NSF. Educational qualifications lower than a bachelor's degree and the number of family members had a negative effect on the amount of savings in NSF at a significance level of 0.05.

Keywords: National Savings Fund, informal employees, savings decision, financial discipline

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ของดร.ธัญวรัตน์ สุวรรณะ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ทำการวิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ดร.อนุวรรตน์ ศรีอุดม ประธานกรรมการสอบและกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภา ทองคง ที่ได้ให้ความกรุณา ในการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัย รวมทั้งเสียสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามทั้ง 402 ตัวอย่าง

ขอขอบพระคุณ และมอบความดีทั้งหมดนี้ให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ เพื่อนที่แสนดีและคณะครู-อาจารย์ ที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ รวมไปถึงเพื่อน ๆ FNY58 และ MBA58 ทุกคนที่เป็นกำลังใจ

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขาดตกบกพร่อง หรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขอกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

มงคลชัย จำรูญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	12
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	14
1.3 สมมติฐานการวิจัย	15
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	15
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย	16
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	17
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออมและการลงทุน	19
2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ	27
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวินัยทางการเงิน	30
2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ	32
2.5 กองทุนการออมแห่งชาติ	33
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	54
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	86
5.1 สรุปผลการวิจัย	86
5.2 การอภิปรายผลการวิจัย	89
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	91
5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต	92
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	97
ประวัติผู้เขียน	104

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบการออมและการลงทุน	25
ตารางที่ 2.2 แสดงเงินสมทบและเพดานเงินสมทบจากรัฐบาลตามช่วงอายุ	36
ตารางที่ 2.3 แสดงบำนาญต่อเดือนที่ได้รับจากเงินสะสมต่อเดือนตามช่วงอายุการออม	38
ตารางที่ 2.4 แสดงประมาณการเป้าหมายสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในช่วง 5 ปีแรก ของการดำเนินการ	40
ตารางที่ 2.5 แสดงจำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณพ.ศ.2554-2559	40
ตารางที่ 2.6 แสดงผลการดำเนินงานและรายงานสถานะการเงินระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ.2555-2559	41
ตารางที่ 3.1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง	48
ตารางที่ 3.2 แสดงการจำแนกข้อคำถามเชิงบวกและลบของด้านวินัยทางการเงิน	50
ตารางที่ 3.3 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนของพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน	50
ตารางที่ 3.4 แสดงเกณฑ์การแปรผลของแบบวัดพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน	50
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนความถี่ ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และ จำนวนบุคคลที่อยู่ในอุปการะ	54
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และ ภาระหนี้สินต่อเดือน	57
ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปรผลพฤติกรรม วินัยด้านการออม	57
ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่ ร้อยละ ของเกณฑ์การแปรผลพฤติกรรมวินัยด้านการออม	59
ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปรผลพฤติกรรม วินัยด้านการใช้จ่าย	59
ตารางที่ 4.6 แสดงความถี่ ร้อยละ ของเกณฑ์การแปรผลพฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่าย	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.7 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรม วินัยทางการเงินรวม	61
ตารางที่ 4.8 แสดงความถี่ ร้อยละ ของรูปแบบการออมและการลงทุน	61
ตารางที่ 4.9 แสดงความถี่ ร้อยละ ของผู้ที่ตัดสินใจออมเงินและไม่ตัดสินใจออมเงินใน กองทุนการออมแห่งชาติ	62
ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่ ร้อยละ ของจำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 205 คน	62
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของจำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 205 คน	63
ตารางที่ 4.12 แสดงความถี่ ร้อยละ ของสาเหตุที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) 3 อันดับ	63
ตารางที่ 4.13 แสดงความถี่ ร้อยละ ของสาเหตุที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) 3 อันดับ	64
ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม	66
ตารางที่ 4.15 การทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรอิสระที่ใช้ในโมเดล (Omnibus Tests of Model Coefficients) (วินัยด้านการออม)	68
ตารางที่ 4.16 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล (Model Summary) (วินัยด้านการออม)	68
ตารางที่ 4.17 ความถูกต้องของสมการทำนาย (วินัยด้านการออม)	69
ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน ในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการออม)	69
ตารางที่ 4.19 การทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรอิสระที่ใช้ในโมเดล (Omnibus Tests of Model Coefficients) (วินัยด้านการใช้จ่าย)	71
ตารางที่ 4.20 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล (Model Summary) (วินัยด้านการใช้จ่าย)	71
ตารางที่ 4.21 ความถูกต้องของสมการทำนาย (วินัยด้านการใช้จ่าย)	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน ในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)	72
ตารางที่ 4.23 การทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรอิสระที่ใช้ในโมเดล (Omnibus Tests of Model Coefficients) (วินัยทางการเงินรวม)	73
ตารางที่ 4.24 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล (Model Summary) (วินัยทางการเงินรวม)...	74
ตารางที่ 4.25 ความถูกต้องของสมการทำนาย (วินัยทางการเงินรวม)	74
ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน ในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยทางการเงินรวม).....	75
ตารางที่ 4.27 ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออม แห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการออม)	77
ตารางที่ 4.28 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออม ในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการออม)	78
ตารางที่ 4.29 ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออม แห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)	80
ตารางที่ 4.30 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออม ในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)	80
ตารางที่ 4.31 ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออม แห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยทางการเงินรวม)	82
ตารางที่ 4.32 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออม ในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยทางการเงินรวม)	83

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แนวโน้มประชากรเด็ก ผู้สูงอายุ และดัชนีการสูงวัย ในช่วง พ.ศ. 2558-2573	13
ภาพที่ 1.2 แสดงดัชนีการสูงวัยของประเทศในอาเซียน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และจีน พ.ศ.2556	14
ภาพที่ 1.3 แผนที่แสดงการแบ่งกลุ่มกรุงเทพมหานคร	16
ภาพที่ 1.4 แสดงภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย	17
ภาพที่ 2.1 การกระจายรายได้และการบริโภคในวงจรชีวิต	26

บทที่ 1

บทนำ

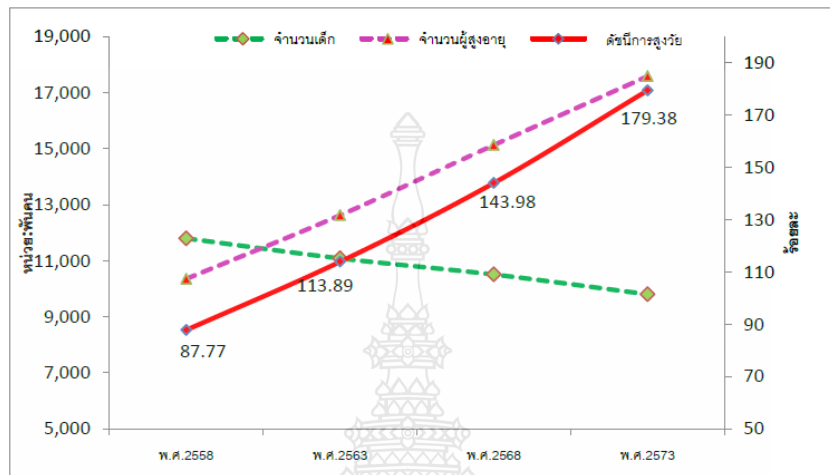
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แรงงานนอกระบบ จากผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า ในช่วงปี 2554 - 2556 จำนวนแรงงานนอกระบบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2554 จาก 24.6 ล้านคน เป็น 25.1 ล้านคน ในปี 2556 ตั้งแต่ปี 2557 เป็นต้นมา แรงงานนอกระบบมีแนวโน้ม ลดลงจาก 22.1 ล้านคน เป็น 21.3 ล้านคน ในปี 2559 เนื่องจาก รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญ และได้กำหนดมาตรการนโยบาย รวมทั้งออกกฎหมายคุ้มครองและจัดสวัสดิการให้แก่แรงงานนอกระบบ เช่น การประกันสังคม ตามมาตรา 40 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ใช้แรงงานรับใช้ในบ้าน เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงประเภทการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจในปี 2559 แรงงานนอกระบบร้อยละ 54.8 ทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรม รองลงมาเป็นภาคการบริการและการค้าร้อยละ 34.0 และภาคการผลิตร้อยละ 11.2 ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนั้นมีความแตกต่างไปจากอดีตอย่างมาก กล่าวคือมีการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดนิ่งและรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร นวัตกรรมต่าง ๆ เศรษฐกิจ การเงิน และการค้า รวมไปถึงสังคมและความเป็นอยู่ของผู้คนทั่วโลก เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้โลกในปัจจุบันแคบลง ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้น ส่งผลให้ผู้คนมีการอาศัยอยู่แบบครอบครัวเล็กมากขึ้น จากที่เคยมีการอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ภาวะเศรษฐกิจของโลกดำเนินไปด้วยความตึงเครียด ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้น ค่าครองชีพปรับตัวสูงขึ้นเช่นกัน (ธิดารัตน์ อดิชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา, 2554) ในปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่าผู้คนนิยมมีลูกน้อยลง เนื่องจากมีการวางแผนครอบครัวที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงผู้สูงอายุมีปริมาณเพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางการแพทย์ ส่งผลให้สถาบันการเงินและสมาคมนักวางแผนการเงินแห่งประเทศไทยหันมาให้ความสำคัญในการวางแผนทางการเงินมากยิ่งขึ้น เนื่องจากขณะนี้ทั่วโลกกำลังเผชิญกับแรงกดดันจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ (พัฒน์ ทองพึ้ง, 2555)

จากข้อมูลด้านสถิติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556) พบว่าประชากรมีแนวโน้มจะเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุมากยิ่งขึ้น ในปี 2556 กรุงเทพมหานคร มีจำนวนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป รวมอยู่ที่ 817,853 คน เป็นชาย 342,548 คน และ หญิง 475,305 คน เมื่อเทียบกับประชากรที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี อยู่ที่ 976,846 คน สะท้อนให้เห็นถึงดัชนีการสูงวัยอยู่ที่ร้อยละ

83.72 ซึ่งอยู่ในลำดับความรุนแรงลำดับที่ 19 จากทั้งหมด 77 จังหวัด และการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยปี 2558 - 2573 จะเห็นว่าภาพรวมประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ “สังคมสูงวัย” (aged society) และในอีก 10 ปี ข้างหน้าจะเริ่มเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (completed aged society) (ดังภาพที่ 1.1)

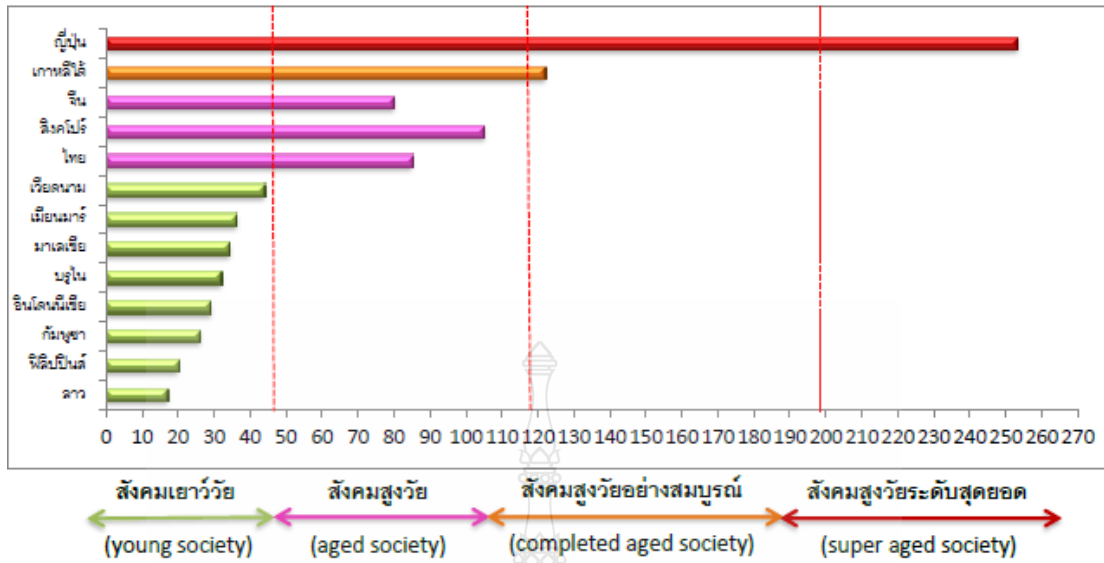
ภาพที่ 1.1 แนวโน้มประชากรเด็ก ผู้สูงอายุ และดัชนีการสูงวัย ในช่วง พ.ศ. 2558 – 2573

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556)

ปัจจุบันประชากรของโลกมีอายุสูงขึ้นจึงมีการใช้ดัชนีการสูงวัยจำแนกสังคม (ปราโมทย์ ปราสาทกุล, 2556) ดังนี้

- สังคมเยาว์วัย (young society)
- สังคมสูงวัย (aged society)
- สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (completed aged society)
- สังคมสูงวัยระดับสุดยอด (super aged society)

ทั้งนี้ประชากรโลกได้เปลี่ยนผ่านสู่ประชากรสูงวัย ซึ่งกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศสมาชิกในยุโรป อเมริกาเหนือ ได้เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์แล้ว ในขณะที่บางประเทศในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น ได้เข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอดแล้วเช่นกัน ประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มสังคมสูงวัยของกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นอันดับที่ 2 รองจากประเทศสิงคโปร์ (ดังภาพที่ 1.2)

ภาพที่ 1.2 แสดงดัชนีการสูงวัยของประเทศในอาเซียน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และจีน พ.ศ.2556

ที่มา: ปราโมทย์ ปราสาทกุล (2556)

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อภาครัฐในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมการออมและการดำเนินการของกองทุนการออมแห่งชาติ และเพื่อเป็นการสนับสนุนแนวทางการสร้างหลักประกันให้กับแรงงานนอกระบบในช่วงอายุ 60 ปี ที่จะได้รับเงินดำรงชีพไปจนกว่าเงินของสมาชิกที่มีอยู่ในกองทุนหมดสิ้นหรือได้รับเงินบำนาญเป็นจำนวนเท่ากันทุกเดือน ไปจนกว่าจะเสียชีวิต

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการออมและการลงทุนในปัจจุบันของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาวินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยวินัยด้านการออม และ วินัยด้านการใช้จ่าย

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

1.2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ

1.3.2 วินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ

1.3.3 ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบมีผลต่อจำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

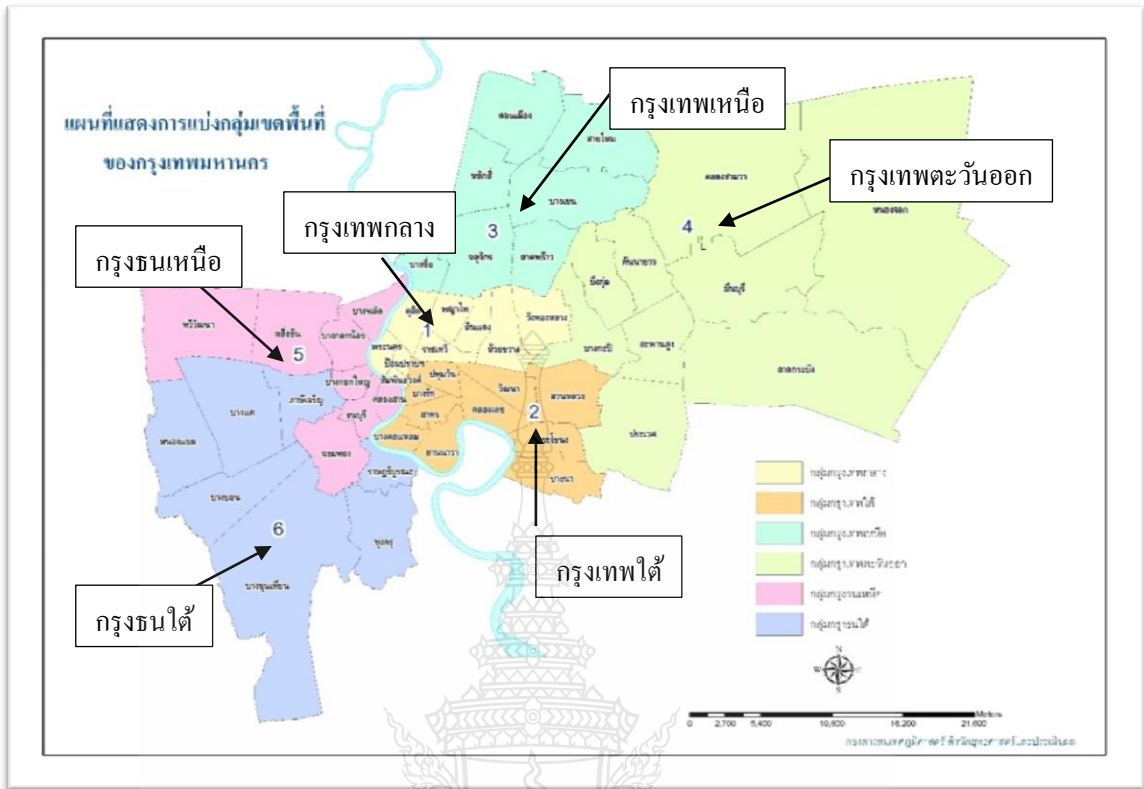
1.3.4 วินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบมีผลต่อจำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 เนื้อหาการวิจัย เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลและวินัยทางการเงิน

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ประชากรแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครมีจำนวน 1,481,600 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

1.4.3 พื้นที่การวิจัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยในการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกรุงเทพกลาง กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ (ดังภาพที่ 1.3)

ภาพที่ 1.3 แผนที่แสดงการแบ่งกลุ่มกรุงเทพมหานคร
ที่มา: กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล (2557)

1.4.4 ช่วงเวลาที่ทำการวิจัย ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2559 ถึง เดือนกรกฎาคม 2560

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

แรงงานนอกระบบ หมายถึง แรงงานตามคำจำกัดความของสำนักงานสถิติแห่งชาติคือ ผู้ที่มีงานทำตั้งแต่อายุ 20 ปีขึ้นไปที่ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

การตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ หมายถึง การที่กลุ่มเป้าหมายใช้ดุลยพินิจในการเลือกที่จะออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติหรือไม่ออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ

วินัยทางการเงิน หมายถึง การที่บุคคลออมเงินทุกเดือนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ และมีการแบ่งเงินออมออกเป็นหมวด ๆ โดยที่ไม่นำเงินออมออกมาใช้บ่อย ๆ มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอยู่เป็นประจำ มีการวางแผนการออมอย่างมีประสิทธิภาพและปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัดซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ วินัยด้านการออม และ วินัยด้านการใช้จ่าย

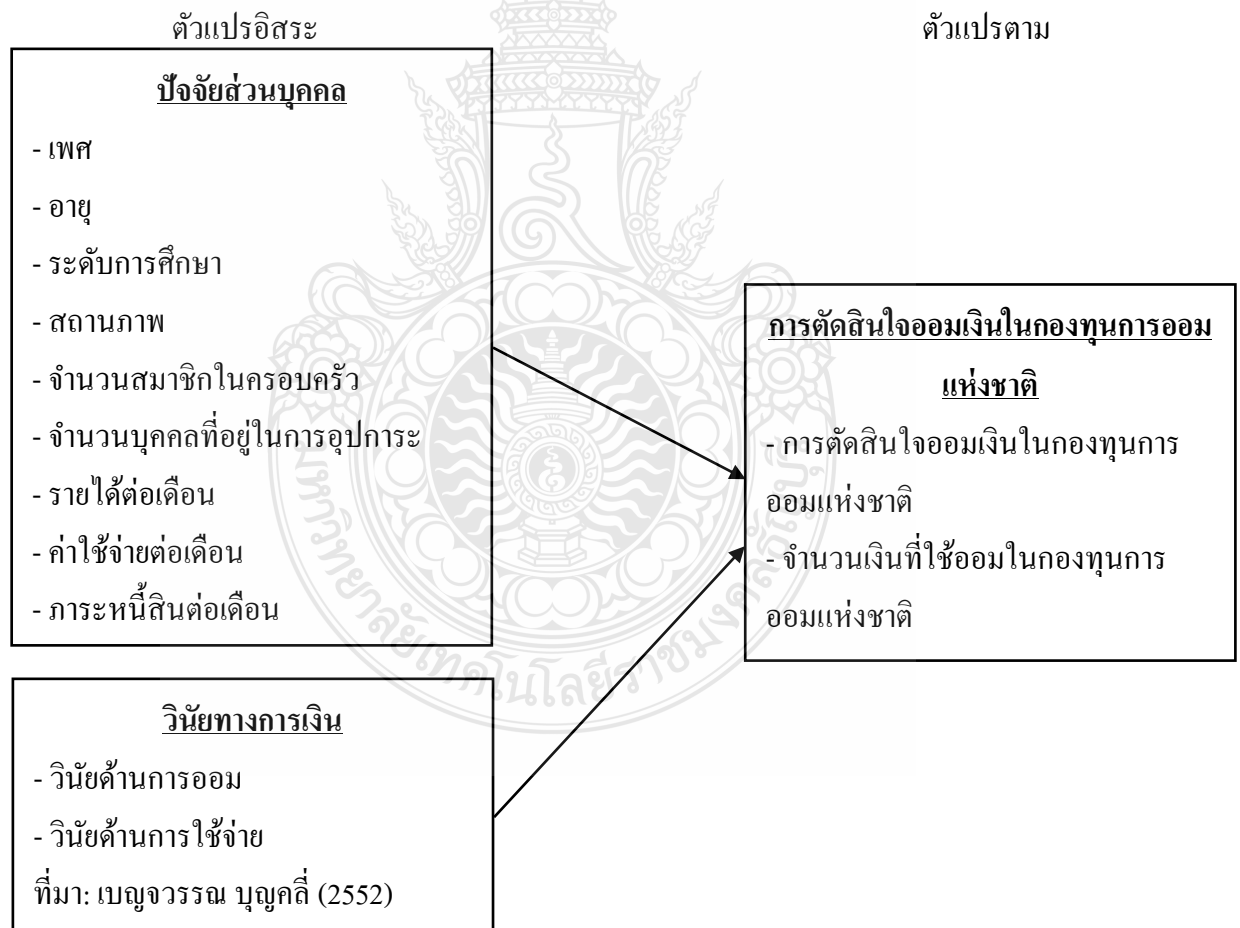
วินัยด้านการออม หมายถึง การเก็บออมเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการออมเงินไว้ใช้ในการดำรงชีวิต ออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินและออมไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ เป็นต้น

วินัยด้านการใช้จ่าย หมายถึง การวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างคุ้มค่าและคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดจากการใช้จ่ายเงินในแต่ละครั้ง เช่น การไม่ซื้อหรือบริโภคนสินค้าที่ไม่จำเป็น ที่มีราคาแพง เลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่มีประโยชน์ต่อตนเอง เป็นต้น

กองทุนการออมแห่งชาติ หมายถึง กองทุนบำนาญสำหรับแรงงานนอกระบบ ให้ได้มีหลักประกันความมั่นคงให้กับชีวิตยามเกษียณของตนเอง

จำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ หมายถึง จำนวนเงินที่สามารถออมได้ขั้นต่ำ 50 บาท แต่ไม่เกิน 13,200 บาท ต่อ ปี และไม่กำหนดว่าจะต้องออมเงินทุกเดือน

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.4 แสดงภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 เพื่อเป็นประโยชน์ให้ผู้ที่สนใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติในการตระหนักถึงความสำคัญของการออมสำหรับไว้ใช้จ่ายในยามชราเพื่อที่จะได้ไม่เป็นภาระของลูกหลาน

1.7.2 เพื่อเป็นข้อมูลให้ภาครัฐใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวทางส่งเสริมการออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติหรือการออมเงินในรูปแบบอื่น

1.7.3 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารกองทุนการออมแห่งชาติให้มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อเข้าถึงกลุ่มแรงงานนอกระบบมากยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการพัฒนากองทุนการออมแห่งชาติต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออมและการลงทุน
- 2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวินัยทางการเงิน
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
- 2.5 กองทุนการออมแห่งชาติ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออมและการลงทุน

2.1.1 ความหมายของการออม

ได้มีผู้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการออมไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สุโขใจ น้ำพุด (2545) ได้ให้ความหมายของการออมหมายถึง รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมี ส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่าเงินออม ดังสมการ $Incomes - Expenses = Savings$

สุวีณา กลัดเกิด (2551) การออม หมายถึง การเก็บเงินส่วนหนึ่งหรือส่วนที่เหลือจากรายได้ ที่มีได้ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อไว้ใช้จ่ายในอนาคต

รัชณี ชศคามิ (2555) การออมคือ รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนที่เหลืออยู่ ส่วนของ รายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยไปนี้เรียกว่าเงินออม

จุฑาธิปไตย ฤกษ์สันทัด (2555) การออมคือ การนำรายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่ง เหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่าเงินออมที่กันเอาไว้เพื่อใช้จ่าย ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

จากความหมายของการออมที่ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายความหมาย สรุปได้ว่า การออม คือ การที่บุคคลมีรายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วนั้นในส่วนของเงินที่เหลือที่ไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปเรียกว่า เงินออม เป็นการสะสมเงินที่ละเล็กทีละน้อยเพื่อไว้ใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในอนาคต

การออมกับกระแสรายได้และรายจ่าย

การออมนั้นหากจะกล่าวให้เต็ม ๆ ก็คือการออมทรัพย์ ซึ่งการออมทรัพย์ของครัวเรือนจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริงและการบริโภคของครัวเรือนอย่างมาก ด้วยเหตุที่ว่าหลังจากที่ครัวเรือนได้รับรายได้มาแล้ว เมื่อนำไปหักภาษีออกรายได้ดังกล่าวถือเป็นรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริงครัวเรือนจะจัดสรรรายได้ ส่วนนี้ ไปใช้เพื่อการบริโภค ส่วนที่เหลือจึงค่อยเก็บออมไว้เป็นเงินสะสม เรียกการออมเงินส่วนที่เหลือนี้ ว่าการออมทรัพย์ หากพิจารณาจะพบว่า การออมเปรียบ เป็นส่วนร่วของวงจรการหมุนเวียนของกระแสรายได้ ซึ่งเป็นผลให้กระแสรายได้ในช่วงระยะเวลาใด เวลาหนึ่งมีค่าไม่เท่ากับกระแสรายจ่ายในช่วงเวลานั้นสามารถเขียนสมการแสดงความสัมพันธ์ ระหว่างรายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ค่าใช้จ่าย และปริมาณการออมได้ ดังนี้

$$Y = S + C \quad (1)$$

Y คือ รายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง

C คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

S คือ ปริมาณการออม

ตัววัดค่าพฤติกรรมการออม

สำหรับตัววัดค่าพฤติกรรมการออมที่นิยมใช้กันคือ APS (Average Propensity to Save : ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่ารายได้ 1 หน่วย ครัวเรือนจะทำการ ออมเก็บไว้เท่าไร บ่งชี้ ให้ทราบถึงพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ไปในการออมของครัวเรือน และ MPS (Marginal Propensity to Save : ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ปริมาณการออมจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร บ่งชี้ให้ทราบ ถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อพฤติกรรมการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด ทั้งค่า APS และ MPS สามารถหาได้โดย

$$APS = S/Y \quad (2)$$

$$MPS = \Delta S / \Delta Y \quad (3)$$

ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความโน้มเอียงในการบริโภคและการออม

นักเศรษฐศาสตร์โดยทั่วไปจะกล่าวถึงการออมและการบริโภคควบคู่กันไปเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากต่างก็เป็นส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากรายได้ของครัวเรือนที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง ถ้าปริมาณการออมรวมกับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมีค่าเท่ากับรายได้ที่ครัวเรือนสามารถนำไปจับจ่ายใช้สอยได้จริงพอดีตามสมการ (1) เมื่อทำการย้ายข้างสมการจะได้ว่า

$$C + S = Y$$

$$(C/Y) + (S/Y) = (Y/Y)$$

$$APC + APS = 1 \quad (4)$$

และ

$$(\Delta C/\Delta Y) + (\Delta S/\Delta Y) = (\Delta Y/\Delta Y)$$

$$MPC + MPS = 1 \quad (5)$$

ค่า APC และ MPC คือ ความโน้มเอียงเฉลี่ยการบริโภค (average propensity to consume) และ ความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการบริโภค (marginal propensity to consume) ตามลำดับ ซึ่งในความหมายก็คล้ายกับ APS และ MPS ต่างกันแต่มองในแง่ของการบริโภคมากกว่าการออม

2.1.2 รูปแบบการออม

กัญญรัตน์ วงษ์ชมภู (2555) รูปแบบการออม สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม

1. การออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงิน เป็นการออมไว้ในรูปแบบสินทรัพย์ทางการเงินในสถาบันการเงิน โดยมีเหตุผลคือ การมีสภาพคล่องที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย

1.1 เงินสดในมือ

1.2 เงินฝากที่สถาบันการเงินต่าง ๆ

1.3 การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ เช่น หุ้นกู้ พันธบัตร

1.4 การให้กู้ยืม

1.5 เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิต

1.6 อื่น ๆ เช่น ค่าสมาชิกฌาปนกิจสังเคราะห์

2. การออมในรูปสินทรัพย์ถาวร เช่น

2.1 ที่ดิน

2.2 ก่อสร้างที่อยู่อาศัย

3. การออมในรูปแบบสินทรัพย์อื่น ๆ เช่น ซื้อเครื่องประดับ ของมีค่า

2.1.3 วัตถุประสงค์การออม

กัญญารัตน์ วงษ์ชมภู (2555) ได้ระบุวัตถุประสงค์การออมมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อใช้ในยามชรา เป็นเหตุผลที่สำคัญที่สุดที่บุคคลทั่วไปออมเงินไว้ในยามชรา
2. เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน หมายถึง เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด จึงต้องมีการใช้จ่ายอย่างกะทันหัน อาจจะเป็นเงินจำนวนมาก หากเกิดภัยธรรมชาติ หรือเกิดประสบอุบัติเหตุ หรือในยามเจ็บป่วย
3. เพื่อใช้จ่ายสำหรับการศึกษา เป็นการออมเพื่อการศึกษาของตนเองในระดับที่สูงขึ้น หรืออาจเป็นการออมเพื่อการศึกษาของบุตรหลานในอนาคต
4. เพื่อใช้จ่ายสินค้าหรือที่อยู่อาศัย สำหรับผู้ที่ยังไม่มีทรัพย์สินถาวรเป็นของตนเอง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มทำการออมเงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย รถยนต์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีพในอนาคต
5. เพื่อหลักประกันในอนาคต ในกรณีนี้ หมายถึง การออมเพื่อประสงค์จะทำประกันชีวิตในอนาคตเมื่อมีความพร้อมทางการเงิน รวมไปถึงการทำประกันอุบัติเหตุ
6. เพื่อหาประโยชน์และรายได้ หมายถึง การได้มาซึ่งผลตอบแทนที่สูงจากการออม อาจได้มาในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผล ส่วนลด การออมลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มผู้มีรายได้สูง
7. เพื่อกิจกรรมทางสังคม สังคมวัฒนธรรมการดำรงชีวิตแบบเกื้อหนุนและพึ่งพากันในหมู่เครือญาติและคนรู้จัก จึงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมหลายประเภท เช่น งานบุญ งานแต่งงาน งานวันเกิดงานขึ้นบ้านใหม่ งานบวช งานมงคลสมรส เป็นต้น
8. เพื่อใช้เป็นทุนในการประกอบธุรกิจส่วนตัว ผู้ที่มีรายได้ประจำ หากมีความต้องการมีธุรกิจเป็นของตัวเอง ก็จะเริ่มเก็บออมและหาช่องทางในการประกอบธุรกิจ หรือผู้ที่มีธุรกิจของตนเอง อาจมีความต้องการขยายขนาดธุรกิจให้ใหญ่ขึ้น โดยใช้เงินจำนวนนี้ หรือใช้เงินจำนวนนี้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเพื่อการขยายธุรกิจ
9. เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ เป็นการออมเงินในส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ทั้งหมดหากมีความต้องการพักผ่อนท่องเที่ยว ไม่ว่าจะ เป็นในประเทศหรือต่างประเทศ ก็จะสามารถนำเงินก้อนนี้ ไปใช้ได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงวัยเกษียณ หรืออาจเป็นการเก็บออมไว้ใช้ในพิธีมงคลสมรส เป็นต้น

2.1.4 ทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้น (Three Pillars Theory) ของธนาคารโลก

ธนาคารโลก (World Bank) นำระบบการออมเพื่อเกษียณอายุหรือระบบบำนาญเสนอเป็นการทั่วไปที่สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ที่เรียกกันว่า "ทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้น"

1st Pillar: Public mandated, Publicly managed, Defined benefit system เป็นระบบแบบบังคับ โดยประชาชนจ่ายส่วนหนึ่งและรัฐจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกส่วนหนึ่ง บริหารโดยหน่วยงานของรัฐกำหนดผลประโยชน์เป็นอัตราขั้นต่ำที่สมาชิกจะได้รับ

2nd Pillar: Public mandated, Privately managed, Defined contribution system เป็นระบบแบบบังคับ โดยรัฐบังคับให้ประชาชนออมเพื่อเพิ่มหลักประกันในยามชราโดยอาศัยผลแห่งการทำงานของตนเอง รูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคล เอกชนเป็นผู้บริหาร

3rd Pillar : Privately managed, voluntary savings, Defined contribution system เป็นระบบการออมแบบสมัครใจ รูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคล เอกชนเป็นผู้บริหาร รัฐให้การสนับสนุนด้วยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี

ทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้นเปรียบเสมือนตาข่ายที่จะรองรับไว้ให้สามารถใช้ชีวิตหลังเกษียณได้โดยไม่ลำบาก การออมเงินผ่านเฉพาะเสาหลักต้นที่ 1 อาจมีเงินออมเพียงน้อยนิดไม่เพียงพอสำหรับครองชีพที่นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และในอนาคตภาระของรัฐบาลมีมากขึ้น สวัสดิการจากเงินกองทุนอาจลดลงหรือมีจำกัดไม่เพียงพอ จึงควรต้องมีเสาหลักต้นที่ 3 ที่ใช้หลักการพึ่งตนเองรองรับไว้เพื่อความอุ่นใจได้ว่าจะมีเงินก้อนไว้ใช้เพิ่มเติมจากเสาหลักต้นที่ 1

2.1.5 แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการออม

จากแนวคิดของ John Maynard Keynes (1936) เกี่ยวกับแรงจูงในการออมของแต่ละบุคคล ได้ถูกจำแนกออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. การป้องกันความไม่แน่นอน (Precaution) ซึ่งหมายถึงการสำรองไว้ใช้กับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันในอนาคต
2. การมองการณ์ไกล (Foresight) ซึ่งหมายถึงความคาดหวังในอนาคตเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงระหว่างรายได้และค่าใช้จ่าย
3. การประมาณการ (Calculation) ซึ่งหมายถึงความปรารถนาที่จะได้รับดอกเบี้ย
4. การปรับปรุงให้ดีขึ้น (Improvement) ซึ่งหมายความว่าความต้องการที่จะปรับปรุงมาตรฐานการใช้ชีวิตหลังเกษียณไปที่ละน้อย ๆ
5. ความอิสระ (Independence) ซึ่งหมายถึงความต้องการอิสระทางการเงิน และมีอำนาจที่จะทำในสิ่งที่ต้องการ

6. การลงทุน (Enterprise) ซึ่งหมายถึง ความมีอิสระในเงินลงทุน
7. ความภาคภูมิใจ (Pride) ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การให้เงินแก่ทายาท (แรงจูงใจให้ออมไว้เป็นมรดก)
8. ความตระหนี่ (Avarice) ซึ่งเกี่ยวกับ การสะสมเงินก้อนที่จะใช้สำหรับซื้อสินค้าราคาแพงและคงทน เช่น บ้านหรือรถ เป็นต้น

2.1.6 ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างการออมและการลงทุน

การออมและการลงทุนต่างมีความสัมพันธ์ในแง่ที่ว่า แหล่งเงินทุนนั้น ได้มาจากแหล่งเงินออม การออมจึงถือเป็นส่วนสนับสนุนการลงทุน เพื่อให้การผลิตของประเทศสามารถขยายตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาถึงแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการออมและการลงทุน พบว่ามีอยู่ 2 แนวคิดที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ชัดเจน คือ

1. แนวคิดว่าด้วยการออมนำการลงทุน (the prior-saving approach) ตามแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก ซึ่งเห็นว่า การออมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนการลงทุนหรือเป็นเงื่อนไขก่อนการลงทุน (prerequisite) โดยเมื่อการออมเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นการลงทุนก็จะเปลี่ยนแปลงตามในระดับที่เท่ากันเสมอ ทั้งนี้การปรับตัวดังกล่าวจะอาศัยการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยเป็นตัวปรับการเคลื่อนย้ายเงินออม (mobilization of savings)

2. แนวคิดของพวกเคนส์เซียนว่าด้วยเงินออมเพื่อการพัฒนา (The Keynesian approach to the finance of development) แนวคิดนี้เชื่อว่า การออมถูกกำหนดโดยการลงทุน หมายความว่า การออมจะปรับเปลี่ยนไปตามระดับความต้องการที่จะลงทุน โดยในกรณีที่เศรษฐกิจมีระดับการจ้างงานยังไม่เต็มที่ เมื่อมีการลงทุนเพิ่มขึ้นจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น เมื่อผลผลิตเพิ่มขึ้นการออมก็จะเพิ่มขึ้นด้วย แต่ในกรณีที่เศรษฐกิจมีระดับการจ้างงานเต็มที่การลงทุนเพิ่มขึ้นจะไม่ทำให้ผลผลิตเพิ่มแต่จะเพิ่มระดับราคาแทน อย่างไรก็ตามการออมยังสามารถปรับตัวเพิ่มขึ้นตามได้โดยผ่านการกระจายรายได้ใหม่ระหว่างผู้ที่ออมในอัตราต่ำ (low savers) และผู้ออมในอัตราสูง (high savers) ซึ่งการลงทุนจะทำให้ผู้ที่ออมในอัตราสูงได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นจึงออมเพิ่มขึ้น แนวคิดนี้ไม่เชื่อว่าการลงทุนจะถูกจำกัดด้วยการออม เนื่องจาก ผู้ประกอบการสามารถหาทุนจากตลาดทุนได้

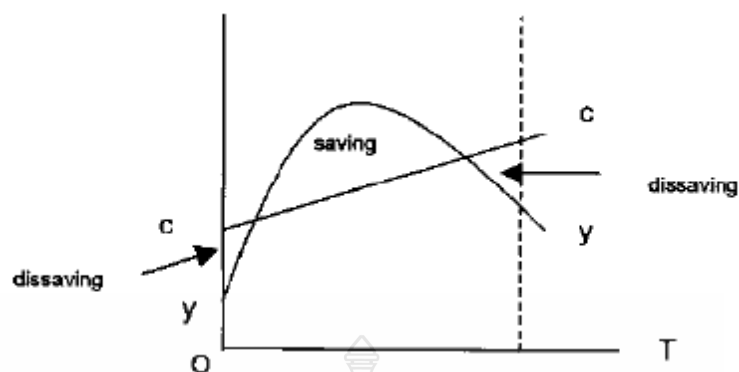
ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบการออมและการลงทุน

	การออม	การลงทุน
วัตถุประสงค์	เป็นการสะสมเงินเพื่อพอกพูนใน ระยะสั้นเพื่อไว้ใช้ยามฉุกเฉิน	เป็นการสะสมเงินในหักออกแยกต่อเนื่อง ในระยะยาว
วิธีการสะสม	เงินฝากธนาคารและบริษัทเงินทุน	ลงทุนในพันธบัตร หุ้นกู้ กองทุนรวม กองทุนส่วนบุคคล กองทุนสำรอง เลี้ยงชีพ
ความเสี่ยง	ความเสี่ยงต่ำ	มีความเสี่ยงมากน้อยตามประเภทและ ลักษณะของหลักทรัพย์ที่ลงทุน ใน ปัจจุบันถือว่ามีความเสี่ยงสูงกว่าเงิน ฝาก
ผลตอบแทน	ดอกเบี้ย	ดอกเบี้ย เงินปันผล หรือผลกำไรหรือ ขาดทุนจากการลงทุน
ข้อได้เปรียบ	มีสภาพคล่องสูง	ได้รับผลตอบแทนในระยะยาวสูงกว่า
ข้อเสียเปรียบ	ผลตอบแทนจากดอกเบี้ยเงินฝากต่ำ	มีโอกาสขาดทุนจากการลงทุนได้

2.1.7 ทฤษฎีวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption)

ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption) (Branson, 1989) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดยนักเศรษฐศาสตร์หลายท่าน อาทิ ฟรังโก มอดดิเกลียนิ (Franco Modigliani) อัลเบิร์ต แอนโด (Albert Ando) และริชาร์ด บรูมเบิร์ก (Richard Brumberg) ได้เสนอแนวคิดร่วมกัน โดยเริ่มเสนอผลงานตั้งแต่ปี ค.ศ. 1954 ซึ่งมีแนวคิดว่าการตัดสินใจของครัวเรือนระหว่างการบริโภคกับการออมในขณะใดขณะหนึ่ง สะท้อนถึงความพยายามที่จะให้บรรลุเป้าหมายของการกระจายการบริโภคตลอดวงจรชีวิตภายใต้ข้อจำกัดของรายได้หรือทรัพยากรที่คาดว่าจะได้รับตลอดชั่วอายุขัย ซึ่งหมายความว่า ระดับการบริโภคของครัวเรือนมิได้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ในช่วงเวลาปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับรายได้ที่เขาคาดว่าจะได้รับในอนาคตอีกด้วย

จากสมมติฐานของทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิตการกระจายของรายได้และการบริโภคของบุคคลในวงจรชีวิตเป็นไปในลักษณะที่แสดงไว้ในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การกระจายรายได้และการบริโภคในวงจรชีวิต

ในภาพที่ 2.1 สมมติให้อายุขัยของบุคคลคือ OT ในช่วงอายุน้อย ๆ บุคคลยังมีรายได้ต่ำแต่เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น (อยู่ในวัยกลางคน) เขาก็จะมีรายได้สูงขึ้น และจะมีรายได้ลดลงเมื่ออายุอยู่ในวัยผู้สูงอายุ การกระจายรายได้ตลอดจนช่วงอายุขัยของบุคคลจึงมีลักษณะเหมือนเส้นโค้ง yy ส่วนการกระจายการบริโภคตลอดจนช่วงอายุขัย จะมีลักษณะเหมือนดังเส้น cc ซึ่งลาดเอียงจากซ้ายมือขึ้นไปทางขวามือ แสดงว่าในช่วงอายุน้อย ระดับการบริโภคของบุคคลจะยังต่ำอยู่ แต่ระดับการบริโภคจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบเส้นรายได้ yy กับเส้นการบริโภค cc แล้วจะเห็นว่า ในช่วงอายุน้อยบุคคลจะมีระดับการบริโภคสูงกว่าระดับรายได้ แสดงว่าในช่วงนั้นเขาจะมีการออมเป็นลบ หรือมีหนี้สินเกิดขึ้น แต่เมื่ออยู่ในวัยกลางคน บุคคลจะมีรายได้สูงกว่าระดับการบริโภคทำให้เขาสามารถออมทรัพย์ได้ ส่วนในวัยสูงอายุ รายได้ของบุคคลจะลดลง ในขณะที่การบริโภคจะยังสูงอยู่ บุคคลจะกลับมามีการออมเป็นลบอีกครั้ง

2.1.8 แนวคิดการจัดการกับเงิน

ปัจจัยที่กำหนดรายได้ของบุคคล

รัชนีกร วงษ์จันทร์ (2555) การที่บุคคลจะมีรายได้ในแต่ละแหล่งมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1) อายุ (age) อายุมีความสัมพันธ์ต่อการหารายได้ของบุคคล ผู้ที่มีอายุน้อยเพิ่งเริ่มทำงานก็จะมีรายได้ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับผู้ที่มีอายุวัยกลางคน เพราะผู้ที่อยู่ในวัยกลางคนโดยส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการหารายได้สูง เนื่องจากอยู่ในวัยที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการทำงานเพิ่มขึ้น

2) การศึกษา (education) หลายอาชีพมีการกำหนดวุฒิการศึกษาขั้นต่ำไว้ เช่น ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และหลายอาชีพมีการกำหนดสาขาวิชาที่ศึกษา เช่น การบัญชีเท่านั้น

โดยทั่วไปผู้ที่มีการศึกษาสูงจะได้รับรายได้สูงกว่าผู้มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า เช่น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทมักมีเงินเดือนสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนั้นบุคคลควรให้ความสำคัญในการศึกษา เพราะความรู้จากการศึกษาเป็นใบเบิกทางนำไปสู่การประกอบอาชีพต่าง ๆ อันเป็นที่มาของรายได้ที่จะไว้เลี้ยงชีพในอนาคต

3) อาชีพ (career) ในแต่ละอาชีพจะสร้างรายได้ให้บุคคลแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความยากง่ายในการประกอบอาชีพนั้น ๆ และขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดแรงงานด้วย โดยทั่วไป บุคคลที่ได้ประกอบอาชีพที่ตนเองรัก ตรงกับความรู้ความสามารถ ความถนัดของตนเอง จะเป็นแรงบันดาลใจให้ทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ได้ผลตอบแทนดีและมีโอกาสเจริญเติบโตก้าวหน้าในหน้าที่การงาน แต่พึงตระหนักไว้เสมอว่า ไม่ควรพึ่งพารายได้จากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงอย่างเดียว ควรมีรายได้จากหลาย ๆ ทาง เพราะหากรายได้แหล่งใดประสบปัญหาที่ยังมีรายได้จากแหล่งอื่นมาชดเชยได้

4) คุณสมบัติเฉพาะตัว (personal asset) ในแต่ละบุคคลมีคุณสมบัติหรือความสามารถเฉพาะตัวไม่เหมือนกัน เช่น บางคนมีความสามารถด้านการพูด สามารถประกอบอาชีพการเป็นพิธีกร วิทยากรให้ความรู้ นักพากย์ นักจัดรายการวิทยุหรือทีวี เป็นต้น บางคนมีความสามารถด้านการเขียน สามารถประกอบอาชีพการเขียน สามารถประกอบอาชีพเป็นนักเขียน บางคนมีความสามารถด้านการแสดง สามารถประกอบอาชีพเป็นนักแสดงละครเวที ละครทีวีหรือภาพยนตร์ เป็นต้น หากบุคคลรู้ถึงความสามารถเฉพาะตัวของตนเองและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับอาชีพที่ตนเองทำอยู่ก็จะทำให้สร้างรายได้ได้สูงขึ้น

2.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ

พีรพล ขุนพรหม (2550) จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการออม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้อื่นได้ทำไว้ อาจสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อการออมภายในประเทศนั้นได้แก่

2.2.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

1. รายได้ : รายได้ซึ่งกำหนดการออมนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ คือ

1.1 ระดับรายได้ ซึ่งหมายถึง ขนาดหรือปริมาณของรายได้ที่มีผลกระทบต่อการออมในทิศทางเดียวกัน นั่นคือการออมจะเพิ่มขึ้นเมื่อระดับของรายได้นี้เพิ่มขึ้น

- รายได้ระยะสั้น หรือรายได้ปัจจุบันซึ่งเกิดขึ้นในระยะเดียวกับการออม

- รายได้ระยะยาว อาจจะอยู่ในรูปรายได้ตลอดอายุชีพเปรียบเทียบกับกลุ่มในสังคม รายได้ในอดีต รายได้ถาวร (อาจจะหมายถึงรายได้สูงสุด ในระยะก่อนก็ได้) รายได้ที่เป็นตัวเงิน รายได้ชั่วคราว และรายได้ซึ่งสามารถใช้จ่ายได้จริงหลังการหักภาษีแล้ว

1.2 รายได้ต่อหน่วย ได้แก่ รายได้ต่อหัว และรายได้สุทธิที่แท้จริงต่อหัว รายได้ดังกล่าวนี้ ก็จะมีผลต่อการออมในทิศทางเดียวกันเช่นกัน

1.3 ชนิดของรายได้ คือ รายได้เป็นค่าจ้าง เป็นเงินเดือน เป็นกำหนด และเป็นผลตอบแทนจากทรัพย์สิน ซึ่งก็จะกำหนดการออมในทิศทางที่แปรเปลี่ยนไปตามรายได้ดังกล่าว

2. ทรัพย์สิน : เป็นปัจจัยที่สำคัญชนิดหนึ่งในการกำหนดขนาดการออม โดยบุคคลหรือระบบเศรษฐกิจที่มีปริมาณการสะสมทรัพย์สินไว้สูงจะมีความสามารถในการออมสูงตามไปด้วย โดยทรัพย์สินที่จะกำหนดการออมนั้นมีหลายรูปแบบ คือ

2.1 ทรัพย์สินสุทธิทั้งหมด

2.2 ทรัพย์สินสภาพคล่อง

2.3 ทรัพย์สินสภาพคล่องต่อหัว

2.4 ทรัพย์สินสภาพคล่องต่อรายได้

3. ลักษณะการกระจายรายได้ในกลุ่มชน : มีผลต่อการออมเช่นกัน กล่าวคือ ผู้มีรายได้สูงขึ้นย่อมจะมีการออมสูงขึ้น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการกระจายรายได้ ก็ย่อมจะมีการออมเปลี่ยนแปลงไปตามลักษณะของการกระจายรายได้

4. การบริโภค : อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยโดยตรงที่กำหนดการออม เพราะถ้าการบริโภคเพิ่มขึ้น การออมจะลดลง สำหรับการบริโภคที่มีอิทธิพลต่อการออม ได้แก่

4.1 การบริโภคในปัจจุบัน

4.2 การบริโภคในอดีต อาจมีผลต่อการออมในปัจจุบันได้ เพราะรายได้ที่เหลือจากการบริโภคในอดีต จะกลายเป็นการออมในปัจจุบัน

4.3 การบริโภคที่แท้จริงต่อหัว

5. จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน : เชื่อว่าจะเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเช่นกัน เพราะการเพิ่มขึ้นของจำนวนสาขาของสถาบันการเงิน จะทำให้ประชาชนมีโอกาสที่จะออมได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกสบายในการใช้บริการ

2.2.2 ปัจจัยทางสังคม ถูกยอมรับว่ามีอิทธิพลต่อการออมไม่น้อยไปกว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการออมของครัวเรือนนั้นจะมีปัจจัยในทางสังคมเป็นตัวแปรที่กำหนดตัวหนึ่งโดยปัจจัยในทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการออม คือ

1. จำนวนผู้มีเงินได้ต่อครอบครัว : จะเป็นตัวกำหนดว่าครัวเรือนจะออมได้หรือไม่ ถ้าจำนวนผู้มีเงินได้ในครอบครัวสูง โอกาสที่จะออมก็จะเป็นไปได้มากกว่าครอบครัวที่มีจำนวนผู้มีเงินได้น้อย
2. เป้าหมายการออม : ผู้ที่มีเป้าหมายในการออมมักจะมีแนวโน้มที่จะมีปริมาณการออมที่สูงกว่าผู้ที่ไม่มีความหมายการออม
3. ทัศนคติในการบริโภค : มีอิทธิพลต่อการออมอยู่มากเนื่องจากบริโภคมากก็จะมีการออมน้อย
4. อายุ : จะมีอิทธิพลต่อการออมตามทฤษฎีการบริโภคตามช่วงอายุ นั่นคือ ผู้มีอายุในวัยกลางคนจะมีการออมสูงกว่าวัยต้นและวัยปลายของชีวิต
5. การศึกษา : เชื่อว่าจะมีผลต่อการออม โดยทั่วไปผู้ที่มีการศึกษาสูงจะออมมากกว่าผู้มีการศึกษาน้อยกว่า ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงมักจะมีรายได้สูงกว่าหรือมีละนั้นก็เข้าใจในความสำคัญของการออมมากกว่า
6. อาชีพ : เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออม เพราะนอกจากความแตกต่างของอาชีพจะทำให้เกิดความแตกต่างกันในเรื่องของรายได้แล้ว ลักษณะของอาชีพบางอาชีพก็จำเป็นที่จะออมไว้ในตัว
7. ขนาดของครัวเรือน : จะมีผลต่อการออม โดยครัวเรือนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนสมาชิกในการดูแลมาก การออมก็จะน้อย
8. กรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดิน : เป็นสาเหตุที่กระทบต่อการออมเพราะผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านและที่ดินเรียบร้อยแล้ว ย่อมอยู่ในฐานะที่จะเก็บออม ได้ดีกว่าผู้ที่ยังเป็นหนี้เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
9. สภาพภูมิศาสตร์และเขตที่อยู่อาศัย : เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการออมที่สถาบันการเงิน เพราะการสะดวกจะมีผลต่อการออม ฉะนั้นถ้าแหล่งที่อยู่อาศัยสะดวกในการติดต่อแหล่งการออม การออมก็อาจเพิ่มขึ้นได้
10. ความพร้อมของสถาบันการเงิน : ที่ให้ความสะดวกทั้งระบบการออมและการติดต่อจะเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการออม
11. การโฆษณาและสิ่งจูงใจ : เป็นผลทำให้ผู้ออมตื่นตัว และมีความต้องการที่จะออมมากขึ้นตามแรงโฆษณาและสิ่งจูงใจ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวินัยทางการเงิน

วิระพล บดีรัฐ (2553) ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลจะไม่เกิดประโยชน์แต่อย่างใด ถ้าไม่นำไปปฏิบัติ ทักษะ หมายถึง การปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ การใช้ทักษะนี้เปรียบเสมือน “การมีวินัยทางการเงิน” ถ้าบุคคลรู้และเข้าใจแล้วสามารถนำไปปฏิบัติได้ ซึ่งวินัยทางการเงินเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนเกิดขึ้นได้

ปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการส่งเสริมวินัย

1. กำลังใจ (Willpower) หรือสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการกระทำ โดยกำลังใจมาจากทั้งแรงดึงและแรงดัน

- แรงดึงที่มาจากความต้องการภายใน เช่น การกระทำใด ๆ ที่สร้างให้ชีวิตเราเกิดความมั่งคั่ง ปลอดภัย และเกิดการยอมรับในสังคม

- แรงดึงที่มาจากความศรัทธา เช่น ความเชื่อมั่นในศาสนา (ความถูกต้อง ความดี) ความเชื่อมั่นในตัวบุคคล หรือความเชื่อมั่นในหลักการ ทฤษฎี หรือปรัชญาใด ๆ

- แรงดันอันมาจากเงื่อนไขที่จำเป็น เช่น การถูกผูกมัดด้วยสัญญา ข้อกฎหมาย เช่น การต้องเก็บเงินผ่านกองทุนสำรองเลี้ยงชีพทุกเดือนแบบอัตโนมัติ ไม่สามารถยกเว้นได้

- แรงดันอันมาจากเงื่อนไขที่ทำให้กลัว เช่น ความกลัวความสูญเสียจากอุบัติเหตุ จึงทำให้ต้องทำประกัน และจ่ายเบี้ยประกันอย่างสม่ำเสมอ

2. ค่านิยม (Value) หรือมาตรฐานของสังคม หรือคนส่วนใหญ่ที่ช่วยให้บุคคลลงพฤติกรรมใด ๆ ให้เป็นไปตามที่สังคมยอมรับหรือที่สังคมยึดถือปฏิบัติกัน เช่น ในบางสังคมมีค่านิยมทางวัตถุต้องมีของใหม่ ทันสมัย ด้วยค่านิยมเช่นนี้ จะทำให้บุคคลในสังคมซื้อหาและยอมเสีย ความสบายบางส่วนเพื่อแลกกับวัตถุที่เป็นค่านิยมของสังคม

ปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนวินัย

1. การเสียขวัญและกำลังใจ เช่น การรู้สึกถึงความไม่มั่นคงปลอดภัย ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรม ไม่ได้รับการยอมรับหรือการไม่ได้ผลตอบแทนที่ควรจะได้ เช่น ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ หุ้นตก จะทำให้บุคคลหยุดการกระทำที่ควรทำ อันจะนำไปสู่การไม่สามารถรักษา “วินัย” ที่ดีไว้ได้

2. ความจำเป็น อันเกิดมาจากการถูกบังคับข่มขู่ ความขัดสน การต้องตอบแทนพระคุณ หรือการถูกล่อลวง

3. กิเลส มาจากความอยาก ความประมาท ความเห่อ ความคับข้องใจ ฯลฯ

หลักการสร้างวินัยทางการเงิน

จากปัจจัยส่งเสริมวินัย และปัจจัยบั่นทอนวินัย หากบุคคลทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ จะช่วยให้สามารถรักษาวินัยทางการเงิน หรือสร้างวินัยทางการเงินได้ โดยอาจแบ่งได้เป็น 6 ข้อดังนี้

1. สร้างแรงบันดาลใจ : การเขียนข้อความระบุเป้าหมายไว้ในที่พบเห็นได้บ่อย ๆ เช่น “มีบ้าน 10 ล้าน ในปี 2020” ซึ่งเป็นการสร้างกำลังใจอันเกิดจากภายในของเราเอง ไม่ให้ถูกแทรกแซงง่าย ๆ ด้วยกิเลสต่าง ๆ

2. สร้างการยอมรับจากภายนอก : การสื่อสารถึงพฤติกรรมที่ดีที่มีวินัยของตนเองต่อสมาชิกในครอบครัวเพื่อน หรือคนรอบข้าง โดยเฉพาะต่อคนที่มีนิสัยให้กำลังใจ และมองโลกในแง่ดี นอกจากจะได้รับความกำลังใจที่ดีตอบกลับต่อพฤติกรรมที่ดีที่ทำแล้ว ยังเป็นการสร้างการยอมรับอันจะเป็นตัวขับเคลื่อนพฤติกรรมที่จะรักษาวินัยเอาไว้ได้อย่างสม่ำเสมอ

3. กำหนดการผูกมัดที่ปรับเปลี่ยนยาก : เช่น การเพิ่มเงินเก็บในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือการฝากเงินเพื่อเป้าหมายบางอย่าง ผ่านบัญชีที่ไม่สามารถเบิกถอนได้ง่าย ๆ การบังคับตัดบัญชีเงินฝากกับรายจ่ายประจำสำคัญ เช่น ค่าเบี้ยประกัน ค่าผ่อนบ้าน เป็นต้น

4. ยอมรับพฤติกรรมที่ดี และไม่ดี : การตระหนักถึงพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรค หรือ สังคมที่มีค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างวินัยที่ดี เครื่องเตือนภัยที่ดี สำหรับการหลีกเลี่ยง ถ้าบุคคลตระหนักถึงการกระทำใด ๆ ว่าไม่ดี จะช่วยให้บุคคลลดการกระทำนั้น ๆ ลง หรือหยุดทำในที่สุด

5. ให้รางวัลสำหรับชีวิตที่มีวินัย : ชีวิตที่เข้มงวดเกินไป เกินภาวะปกติของตัวเองจะทำให้การสร้างวินัยของบุคคลเป็นเรื่องยาก ดังนั้นควรที่จะให้รางวัลกับการมีวินัยทางการเงินบ้าง เช่น เมื่อสามารถมีวินัยในการเก็บเงิน ก็ควรให้รางวัลกับตัวเอง ด้วยการหาความบันเทิง หรือความสุขจากเงินเล็ก ๆ น้อย ๆ ใส่ตัวด้วยการผ่อนการมีวินัยลงบ้าง เป็นต้น

6. ออกห่างจากกิเลสทั้งปวง : การพาตัวเองเข้าไปใกล้กิเลสแห่งการใช้เงินทั้งหลาย นอกจากจะบั่นทอนวินัยทางการเงินของเป้าหมายอื่น ๆ ในชีวิตแล้ว ยังเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการจัดการทางการเงินด้วย ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุด คือ การนำตัวออกห่างจากกิเลสทั้งปวง เช่น ไม่ผ่านไปย้งห้างสรรพสินค้าในช่วงเทศกาลลดราคา ลดการเข้าร่วมวงสนทนาที่มีแนวโน้มเชิญชวนให้ซื้อ และไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข เช่น การพนัน วงสังสรรค์ที่มีความถี่มาก และใช้จ่ายสูงเกินจำเป็น

2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ

2.4.1 แนวคิดเรื่องการตัดสินใจ

วิเชียร วิทษอุดม (2547) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่ประกอบไปด้วยหลัก 3 ประการ คือ การหาโอกาสที่จะตัดสินใจ การหาหนทางเลือกที่พอเป็นไปได้ และการเลือกทางเลือกจากทางเลือกต่างๆที่มีอยู่

ลักษณะของการตัดสินใจมี 4 แบบ คือ

1. แบบการวิเคราะห์ (Analytic) บุคคลที่มีลักษณะแบบวิเคราะห์เป็นผู้ที่ยอมรับได้มากถึงความไม่ชัดเจนของข้อมูลเพิ่มขึ้น และพิจารณาทางเลือกอื่นๆ มาจากผู้ที่ใช้วิธีการสั่งการ ผู้บริหารแบบการวิเคราะห์จะเป็นผู้ตัดสินใจที่มีอุปนิสัยในการพิจารณาและปรับตัวหรือเข้าได้กับสถานการณ์ใหม่ๆ

2. แบบแนวความคิด (Conceptual) บุคคลที่มีลักษณะแบบนี้ มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้มองภาพกว้างมากและพิจารณาทางเลือกหลายทาง โดยเขาจะมุ่งความสนใจไปที่ภาพระยะยาวและมีความสามารถในการค้นหาวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์

3. แบบวิธีสั่งการ (Directive) บุคคลที่มีลักษณะแบบนี้ เป็นผู้ที่ยอมรับความไม่ชัดเจนได้น้อยและพยายามค้นหาเหตุผล เขาเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีเหตุผล แต่ประสิทธิภาพของเขาเกี่ยวข้องกับผลการตัดสินใจด้วยข้อมูลที่น้อยและมีทางเลือกที่น้อย การสั่งการมักทำการตัดสินใจอย่างมีแบบแผนและใช้ระยะเวลาสั้น

4. แบบพฤติกรรม (Behavioral) บุคคลที่มีลักษณะแบบนี้ เป็นผู้ตัดสินใจที่สามารถร่วมกับผู้อื่นได้ดี และห่วงใยกับผลสำเร็จของเพื่อนร่วมงานและลูกน้อง และรับฟังข้อเสนอแนะของผู้อื่น เน้นหนักเรื่องการประชุมเพื่อสื่อสารและรับฟัง ผู้บริหารแบบนี้พยายามที่จะหลีกเลี่ยงความขัดแย้งและค้นหาวิธีการยอมรับ

การตัดสินใจเป็นการเลือกเอาทางเลือกเพียงทางเลือกเดียวที่มีอยู่ทั้งหมดกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนที่ผู้ทำการตัดสินใจจะต้องทำเพื่อให้ได้ทางเลือกนั้นมาซึ่งต้องทำอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ต้องทำความเข้าใจปัญหา
2. การวางจุดมุ่งหมายและการกำหนดวัตถุประสงค์
3. การสร้างทางเลือก
4. การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร
5. การประเมินหาทางเลือก

6. เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด
7. การตัดสินใจปฏิบัติ
8. การประเมินถึงประสิทธิผลของการตัดสินใจ

2.4.2 ทฤษฎีการตัดสินใจแบบพฤติกรรมศาสตร์

ทฤษฎีนี้ยอมรับความคิดความเข้าใจในการมีเหตุผลแบบจำกัด และเสนอว่าบุคคลจะกระทำเพียงแคในคราวที่พวกเขาที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพการณ์ที่ถูกต้องให้เท่านั้น เพราะบ่อยครั้งที่การรับรู้สิ่งเหล่านั้นเป็นแบบที่ไม่สมบูรณ์ การทำการตัดสินใจทั้งหมดภายในองค์กรนั้นไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในโลกของความแน่นอน ผู้ทำการตัดสินใจแบบพฤติกรรมศาสตร์ถูกมองว่า การกระทำทั้งหมดอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ไม่แน่นอนและข้อมูลที่มีอยู่อย่างจำกัด ผู้ทำการตัดสินใจภายในองค์กรนั้นจะเผชิญปัญหาแบบคลุมเครือบ่อยๆ และพวกเขามีความรู้แค่เพียงบางส่วนเท่านั้นเกี่ยวกับทางเลือกปฏิบัติที่มีอยู่และผลลัพธ์ของมัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่ปรากฏการณ์ที่อธิบายโดย เฮอร์เบิร์ต ไชมอน (Herbert Simon) อธิบายถึงความพึงพอใจไว้ว่า เกี่ยวกับทางเลือกปฏิบัติที่มีอยู่ ผู้ทำการตัดสินใจจะเลือกทางเลือกแรกที่แสดงให้เห็นว่าเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่สามารถยอมรับได้หรือเป็นวิธีที่น่าพอใจ ซึ่งการตัดสินใจของมนุษย์ส่วนใหญ่แต่ละคนหรือองค์กรเกี่ยวข้องกับการค้นพบและการคัดเลือกของทางเลือกอันเป็นที่พึงพอใจและเป็นทางเลือกที่มีเหตุผล เว้นแต่เป็นกรณีพิเศษซึ่งเกี่ยวข้องกับการค้นพบและการคัดเลือกวิธีการตัดสินใจที่ให้ผลดีที่สุด

2.5 กองทุนการออมแห่งชาติ

2.5.1 ความเป็นมา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2559) จากแนวคิด “ระบบการออมหลายเสาหลัก (Multi-Pillar System)” ของธนาคารโลก (“World Bank) กล่าวว่าระบบการออมเพื่อการชราภาพจะครอบคลุมประชาชนวัยแรงงานทุกกลุ่มอาชีพ โดยมีทั้งระบบ การออมแบบบังคับเพื่อให้เป็นการออมเพื่อการเกษียณขั้นพื้นฐาน และแบบสมัครใจเพื่อให้ประชาชนมี การออมเพิ่มเติมซึ่งจะทำให้ผู้ออมมีความมั่นคงทางรายได้มากขึ้นในขณะที่พ้นวัยทำงาน จากการศึกษาของกระทรวงการคลัง พบว่าการออมเพื่อการชราภาพของประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมผู้ที่อยู่ในวัยทำงานทุกกลุ่ม กล่าวคือแรงงานนอกระบบหรือผู้ประกอบการอิสระซึ่งเป็นแรงงานกลุ่มใหญ่ยังไม่มีช่องทางการออมเพื่อการเกษียณที่เหมาะสมและมีความเสี่ยงที่จะตกสู่ภาวะยากจนในวัยชรา ซึ่งที่ผ่านมารัฐบาลได้ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการดูแลให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีในระดับพื้นฐาน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเกณฑ์ที่สหประชาชาติกำหนดว่าสังคมผู้สูงอายุจะมีจำนวน

ประชากรผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ จากข้อมูลโครงสร้างประชากรของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยเริ่มเข้าสู่ภาวะผู้สูงอายุตั้งแต่ปี 2553 โดยมีผู้สูงอายุเท่ากับร้อยละ 12.9 และจะเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ ในปี 2565

จากเหตุผลความจำเป็นดังกล่าว กระทรวงการคลังจึงได้เสนอให้มีกฎหมายจัดตั้ง “กองทุนการออมแห่งชาติ” เพื่อเป็นช่องทางในการออมเงินสำหรับการเกษียณของแรงงานนอกระบบ โดยพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.2554 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายเงินบำนาญให้แก่สมาชิก แม้ว่าจะมีการประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 แต่ยังไม่มีการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของกองทุน เนื่องจากเหตุผลทางการเมืองกองทุนการออมแห่งชาติจึงไม่สามารถเปิดรับสมัครสมาชิกได้ และสำนักงานประกันสังคมได้ขยายความคุ้มครองกรณีบำนาญสำหรับแรงงานนอกระบบซึ่งมีลักษณะคล้ายกับกองทุนการออมแห่งชาติเมื่อ 9 ธันวาคม 2556 เป็นต้นมา จนกระทั่งในปี พ.ศ.2557 มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และรัฐบาลชุดปัจจุบันมีนโยบายให้กองทุนการออมแห่งชาติดำเนินการต่อไป โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมถึงขุบเลิกความคุ้มครองประกันสังคมกรณีบำนาญสำหรับแรงงานนอกระบบ เพื่อให้บทบาทการดูแลการออมของแรงงานนอกระบบของกองทุนการออมแห่งชาติและสำนักงานประกันสังคมไม่เกิดความซ้ำซ้อนกัน โดยกำหนดให้กองทุนการออมแห่งชาติรับโอนผู้ประกันตนจากกองทุนประกันสังคมในกรณีดังกล่าวมาเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติตามความสมัครใจด้วย ทั้งนี้ กองทุนการออมแห่งชาติได้เปิดรับสมาชิกตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2558 โดยมีวัตถุประสงค์ให้แรงงานนอกระบบมีโอกาสได้รับความคุ้มครองหลักประกันรายได้ในรูปแบบบำนาญตั้งแต่อายุ 60 ปีไปจนตลอดชีวิต

2.5.2 หลักเกณฑ์ในการออมเงินกับกองทุนการออมแห่งชาติ

2.5.2.1 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเป็นสมาชิก

1) สัญชาติไทย

2) อายุ 15-60 ปีบริบูรณ์

3) ไม่เป็นสมาชิกกองทุนอื่นที่ได้รับเงินสมทบกรณีชราภาพจากรัฐหรือนายจ้าง

กล่าวคือ ไม่เป็นผู้ประกันตนของกองทุนประกันสังคมที่ส่งเงินเพื่อได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ ไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เป็นต้น

4) ไม่ได้อยู่ระหว่างการทำงานเป็นข้าราชการที่ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญหลังเกษียณ จากรัฐบาล ซึ่งหมายถึงข้าราชการในปัจจุบันที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของ กบข. แต่จะได้รับบำเหน็จ หรือบำนาญหลังเกษียณ จะไม่มีสิทธิเป็นสมาชิก กอช. (ข้าราชการเกษียณที่ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ หากอายุไม่เกิน 60 ปี มีสิทธิเป็นสมาชิก กอช.)

5) ไม่ได้อยู่ระหว่างการทำงานที่ได้รับบำเหน็จหรือบำนาญหลังเกษียณจากนายจ้าง ซึ่งหมายถึงพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานที่ถึงแม้จะไม่ได้เป็นสมาชิกของกองทุนเพื่อการชราภาพ ดังที่กล่าวข้างต้น แต่หน่วยงานหรือนายจ้างจะจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้เมื่อพนักงานหรือลูกจ้างเกษียณหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง หน่วยงานในที่นี่ ได้แก่ การท่าเรือแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การรถไฟแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นต้น ซึ่งพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าว จะไม่มีสิทธิเป็นสมาชิก กอช.

อย่างไรก็ดี ได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติบางกรณี และการโอนเงินจากกองทุนประกันสังคมในกรณีชราภาพไปยังกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.2558 ซึ่งให้ผู้สมัครสมาชิก กอช. ที่อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป และสมัครภายใน 1 ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ มีผลใช้บังคับ มีสิทธิเป็นสมาชิกต่อไปได้อีก 10 ปีนับแต่วันที่ เป็นสมาชิก ซึ่งรวมถึงผู้สมัครที่เป็นสมาชิกก่อน ที่พระราชบัญญัติจะมีผลใช้บังคับด้วย (ข้าราชการบำนาญที่อายุเกิน 60 ปีจะได้สิทธิดังกล่าวนี้เช่นกัน) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจที่อายุเกิน 60 ปีไปแล้วในขณะที่ กอช. เริ่มเปิดรับสมาชิก จะได้มีสิทธิออมเงินกับ กอช. และให้ผู้ที่มีอายุเกิน 50 ปีขึ้นไปในช่วงแรกที่กองทุนเปิด จะได้มีเวลาออมเป็นระยะเวลาหนึ่งเพื่อจะได้มีสิทธิรับบำนาญ จากกองทุน นอกจากนี้ ให้ กอช. รับโอนผู้ประกันตนและเงินของผู้ประกันตนและเงินของผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ของกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม กรณีบำนาญชราภาพที่แสดงความจำนงโอนเป็นสมาชิก กอช. ด้วย.

2.5.2.2 การสมัครสมาชิกและการส่งเงินสมทบ

เงินกองทุนจะมาจาก 2 ฝ่าย คือ จากสมาชิกส่งเงินสะสม และรัฐบาลส่งเงินสมทบเข้ากองทุน

- การส่งเงินสะสมจากประชาชน (การส่งเงินออมเข้ากองทุน)

สมาชิกต้องส่งเงินสะสมเข้ากองทุนไม่ต่ำกว่าครั้งละ 50 บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วใน 1 ปีปฏิทิน (ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม) และต้องไม่เกิน 13,200 บาท โดยที่สมาชิกไม่จำเป็นต้องส่งเงินสะสมทุกเดือน

- การส่งเงินสมทบจากรัฐบาล

รัฐบาลจะจ่ายเงินสมทบให้ภายในสิ้นเดือนถัดไป โดยเงินสมทบที่จ่ายจะเป็นสัดส่วนของเงินสะสมแต่ละงวดนั้น โดยสัมพันธ์กับอายุของสมาชิกในขณะที่ส่งเงินสมทบนั้น ทั้งนี้ การกำหนดเพดานการสมทบเงินสูงสุดในแต่ละปีไว้ด้วย เพื่อไม่ให้เป็นภาระทางการคลังของประเทศมากเกินไป (จากตารางที่ 2.2) ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงเงินสมทบและเพดานเงินสมทบจากรัฐบาลตามช่วงอายุ

อายุของสมาชิกขณะส่งเงินสมทบ (ปี)	เงินสมทบที่รัฐบาลจ่ายให้	เพดานเงินสมทบจากรัฐบาล (กำหนดโดยกฎกระทรวง)
ตั้งแต่ 15 แต่ไม่เกิน 30 ปี	50% ของเงินสะสม	ไม่เกิน 600 บาทต่อปี
มากกว่า 30 ปี แต่ไม่เกิน 50 ปี	80% ของเงินสะสม	ไม่เกิน 960 บาทต่อปี
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	100% ของเงินสะสม	ไม่เกิน 1,200 บาทต่อปี

หมายเหตุ: สรุปจากกฎกระทรวงกำหนดอัตราการจ่ายเงินสะสมและเงินสมทบ พ.ศ.2558

2.5.2.3 การสมัครสมาชิก

ผู้สนใจสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจะต้องนำบัตรประจำตัวประชาชน มาสมัครที่สาขาของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) หรือ ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน) สำหรับการส่งเงินสะสมในครั้งต่อ ๆ ไปสามารถสะสมผ่าน 3 ธนาคารดังกล่าวข้างต้น สมาชิกจะไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใด ๆ

2.5.3 ประโยชน์ต่าง ๆ ของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

2.5.3.1 ประโยชน์ที่สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจะได้รับ

1) เงินสมทบจากรัฐบาล

สมาชิกจะได้รับเงินสมทบจากรัฐบาลตามช่วงอายุของสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับเงินสะสมที่สมาชิกส่งเข้ากองทุน โดยมีอัตราสูงสุดไม่เกิน 1,200 บาทต่อคนต่อปี (จากตารางที่ 2.2)

ทั้งนี้ จะมีการปรับอัตราเงินสะสมโดยคำนึงถึงสถานะเศรษฐกิจ และพิจารณาบทบาทของการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลทุก 5 ปี

2) ดอกผลจากการลงทุน

รัฐบาลจะรับประกันให้สมาชิกได้รับดอกผลจากการนำเงินสะสมและเงินสมทบไปลงทุน ไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท 12 เดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ 5 แห่ง คือ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยคำนวณ

เปรียบเทียบผลตอบแทนที่ได้รับ กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำดังกล่าวในวันที่สมาชิกสิ้นสภาพ
กรณีอายุครบ 60 ปี หรือ เสียชีวิต

3) บำนาญ หรือ เงินดำรงชีพ เมื่อสมาชิกอายุครบ 60 ปี

เมื่อสมาชิกอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ (รวมถึงกรณีที่ผู้ที่มีอายุ 50 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่ย้ายมาสมัคร
ในช่วง 1 ปีแรก นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับ ซึ่งได้ออมจนครบ 10 ปี หรือ เมื่อผู้นั้นอายุ
ครบ 60 ปีบริบูรณ์ และได้แจ้งยุติการเป็นสมาชิกกองทุนฯ) กองทุนจะนำเงินในบัญชีของสมาชิก (เงิน
สะสม เงินสมทบ และดอกผล) มาคำนวณบำนาญ หากคำนวณได้น้อยกว่า “บำนาญขั้นต่ำ” ซึ่งปัจจุบัน
กำหนดไว้ที่ 600 บาท สมาชิกรายนั้นจะได้รับ “บำนาญ” ตามจำนวนที่คำนวณได้ไปจนตลอดชีวิต ใน
จำนวนที่เท่ากันทุกเดือน ทั้งนี้ หากเงินในบัญชีของสมาชิกรายใด เมื่อคำนวณบำนาญแล้วมีน้อยกว่า
บำนาญขั้นต่ำ (600 บาท) สมาชิกรายนั้นจะได้รับ “เงินดำรงชีพ” เป็นจำนวนเท่ากับบำนาญขั้นต่ำ (600
บาท) เป็นรายเดือนจนกว่าเงินในบัญชีจะหมด

กองทุนการออมแห่งชาติจะแจ้งยอดสะสม เงินสมทบ พร้อมดอกผลจากการลงทุนให้
สมาชิกแต่ละคนทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้ ผู้รับบำนาญหรือเงินดำรงชีพจากกองทุนการออม
แห่งชาติยังคงมีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (เดือนละ 600-1,000 บาท) ซึ่งเป็นสวัสดิการที่รัฐบาลให้แก่
ผู้มีอายุ 60 ปีทุกคนที่ไม่ได้รับบำนาญจากรัฐ

ตารางบำนาญที่คาดว่าจะได้รับ จำแนกตามอายุที่เริ่มออม และจำนวนเงินสะสมในแต่ละ
เดือน การคำนวณบำนาญที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละเดือน คำนวณจาก

บำนาญ = $\frac{\text{เงินในบัญชีรายบุคคล ณ วันที่อายุครบ 60 ปี} \times \text{อัตราผลตอบแทนสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ}}$

240 เดือน

จากตัวอย่างที่กองทุนการออมแห่งชาติแสดงการคำนวณบำนาญตามสูตรข้างต้น ภายใต้
สมมุติฐานอัตราผลตอบแทนร้อยละ 4 ต่อปี จำนวนเงินที่คาดว่าสมาชิกจะได้รับบำนาญเป็นดังนี้ (จาก
ตารางที่ 2.3)

ตารางที่ 2.3 แสดงบำนาญต่อเดือนที่ได้รับจากเงินสะสมต่อเดือนตามช่วงอายุการออม

ออม ตั้งแต่	จำนวนเงินสะสมต่อเดือน (บาท)												
	อายุ (ปี)	50	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1,000	1,100
15	634	1,268	2,033	2,797	3,562	4,327	5,091	5,856	6,620	7,385	8,150	8,914	
20	511	1,022	1,622	2,223	2,823	3,423	4,023	4,624	5,224	5,824	6,425	7,025	
25	410	819	1,285	1,750	2,215	2,681	3,146	3,611	4,076	4,542	5,007	5,472	
30	326	653	1,007	1,362	1,716	2,070	2,424	2,779	3,133	3,487	3,842	4,196	
35	244	489	752	1,015	1,278	1,541	1,804	2,067	2,330	2,593	2,857	3,120	
40	177	354	542	730	918	1,106	1,294	1,482	1,671	1,859	2,047	2,235	
45	121	243	369	496	622	749	875	1,002	1,128	1,255	1,381	1,508	
50	76	152	228	303	379	455	531	607	683	758	834	910	
55	34	68	103	137	171	205	240	274	308	342	376	411	
59	6	13	19	25	32	38	44	51	57	63	69	76	
>50*	76	152	228	303	379	455	531	607	683	758	834	910	

ที่มา: นวพร วิริยานุพงศ์ (2558, น.22)

หมายเหตุ 1. * ออม 10 ปี

2. สมมุติฐาน อัตราประโยชน์สุทธิ 4% และสมาชิกออมทุกเดือน

3. หากบำนาญที่คำนวณได้มีจำนวนน้อยกว่า 600 บาท สมาชิกจะได้รับเป็นเงินดำรงชีพเดือนละ 600 บาท จนกว่าเงินในบัญชีสมาชิกจะหมด

4) เหตุรับเงินกรณีอื่น

- กรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุ 60 ปีบริบูรณ์ สมาชิกมีสิทธิขอรับเงินสะสมและดอกผลของเงินสะสม ทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนฯ ได้ โดยขอรับเพียงครั้งเดียว ส่วนเงินสมทบ ดอกผลของเงินสมทบ เงินสะสมส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) จะนำมาคำนวณบำนาญให้สมาชิกเมื่อครบอายุ 60 ปี

- กรณีที่สมาชิกสิ้นสภาพเพราะลาออกจากกองทุน สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและดอกผลของเงินสะสมและดอกผลของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและดอกผลของเงินสมทบจะตกเป็นของกองทุน

-กรณีสมาชิกเสียชีวิต กองทุนจะจ่ายเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกผู้ตายให้แก่บุคคลที่สมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน หรือหากมิได้แสดงเจตนาไว้จะจ่ายให้แก่ทายาท ทั้งนี้สิทธิในการรับเงิน จากกองทุนการออมแห่งชาติเป็นสิทธิเฉพาะตัว ไม่อาจโอนให้แก่ผู้อื่นได้

5) สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจะได้รับการลดหย่อนภาษีตามมาตรการเพื่อสนับสนุนกองทุนการออมแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558

2.5.3.2 การคงสมาชิกภาพกรณีเปลี่ยนงาน

กรณีที่สมาชิกเปลี่ยนงานและทำให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองหรือมีหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพตามกฎหมายอื่นหรือมีหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพตามกฎหมายอื่น ที่มีรัฐหรือนายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุน หรืออยู่ในระบบบำนาญใด ๆ สมาชิกมีสิทธิคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้ และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลจะไม่จ่ายเงินสมทบให้ และเมื่อสมาชิกสิ้นสภาพ กองทุนการออมแห่งชาติจะจ่ายเงินสะสมที่สมาชิกจ่ายในกรณีนี้พร้อมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินดังกล่าวให้แก่สมาชิก ทั้งจำนวนโดยไม่ต้องนำไปคำนวณบำนาญและไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อจ่ายเงินชดเชยผลตอบแทนด้วย

2.5.4 เป้าหมายสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

สมาชิกกลุ่มเป้าหมายของกองทุนการออมแห่งชาติ คือ แรงงานนอกระบบซึ่งมีจำนวนประมาณ 25 ล้านคน ประกอบด้วย ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 กรณีบำนาญชราภาพ (ผู้ที่จะโอนมา กอช.) สมาชิกกองทุนพิเศษของธนาคารอาคารสงเคราะห์ สมาชิกเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และกลุ่มสัจจะออมทรัพย์รวมถึงแรงงานนอกระบบกลุ่มอื่น ๆ โดยคาดว่า กองทุนการออมแห่งชาติ จะมีสมาชิก ณ สิ้นปี 2559 ประมาณ 1.5 ล้านคน (จากตารางที่ 2.4)

ตารางที่ 2.4 แสดงประมาณการเป้าหมายสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติในช่วง 5 ปีแรก
ของการดำเนินการ

กลุ่มสมาชิกเป้าหมาย	จำนวนทั้งหมด (คน)	คาดว่าจะเข้าเป็นสมาชิกกองทุนการออม	
		ภายใน 5 ปีแรก (คน)	ภายในสิ้นปี 2559 (คน)
1.ผู้ประกันตนมาตรา 40 กรณีบ้านเลขที่	1,000,000	300,000 (30%)	300,000
2.สมาชิกกองทุนทวีสุข	1,000,000	700,000 (30%)	300,000
3.สมาชิกเครือข่ายแรงงานนอกระบบ และกลุ่มสัจจะออมทรัพย์	5,000,000	1,500,000 (30%)	700,000
4.แรงงานนอกระบบกลุ่มอื่นๆ	3,000,000	500,000 (30%)	200,000
รวมจำนวนผู้ที่มีศักยภาพในการออม (< 40% แรงงานนอกระบบทั้งหมด)	10,000,000	3,000,000 (30%)	1,500,000

ที่มา: นวพร วิริยานุพงศ์ (2558, น.22)

2.5.5 งบประมาณ ผลการดำเนินงาน และสถานะการเงิน

กองทุนการออมแห่งชาติได้รับจัดสรรเงินทุนครั้งแรกปีงบประมาณ พ.ศ.2555
งบประมาณ ที่กองทุนการออมแห่งชาติได้รับจัดสรรในแต่ละปี (จากตารางที่ 2.5)

ตารางที่ 2.5 แสดงจำนวนงบประมาณที่ได้รับจัดสรรระหว่างปีงบประมาณพ.ศ.2554 -2559

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หน่วย : ล้านบาท					
	2554	2555	2556	2557	2558	2559
จำนวน (ล้านบาท)	-	255.00	500.00	-	-	633.28

โดยมีผลการดำเนินงานและรายงานสถานะการเงินระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-
2559 ในระหว่างที่กองทุนยังไม่เปิดดำเนินการ แต่ผลการดำเนินงานมีดอกเบี้ยและค่าใช้จ่ายในการ
บริหารเกิดขึ้น โดยมีรายได้ต่ำกว่ารายจ่าย (จากตารางที่ 2.6)

ตารางที่ 2.6 แสดงผลการดำเนินงานและรายงานสถานะการเงินระหว่างปีงบประมาณพ.ศ.2555-2559

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557*	ปี 2558*	ปี 2559*
1. รายงานผลการดำเนินงาน					
รายได้		6.2294	15.7421	1.7500	633.2840
รายได้จากเงินงบประมาณ	255.0000	500.0000	-	-	633.2840
รายได้จากการดำเนินงาน	-	-	-	-	-
รายได้ค/บเงินฝากธ.	-	6.2294	15.7421	1.7500	-
ค่าใช้จ่าย		6.1949	2.5491	605.0498	1,150.2327
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	-	4.6577	2.2171	10.7475	37.8294
ค่าวัสดุใช้สอย	-	0.6656	-	109.5623	121.7402
ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-
ค่าเสื่อมราคา	-	0.3093	0.3079	-	-
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	-	0.5623	0.0241	-	-
ค่าสมทบสมาชิก	-	-	-	484.7400	990.6631
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่าย		0.0345	13.1930	(603.2998)	(516.9487)
2. รายงานสถานะการเงิน					
สินทรัพย์		719.4126	732.0963	128.8327	437.4309
เงินสดและเงินฝากธ.	-	675.7177	683.3261	88.8419	397.5477
สินทรัพย์หมุนเวียน	-	3.0881	8.4714	-	-
สินทรัพย์ถาวรสุทธิ	-	0.7236	0.4156	0.1076	-
สินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	-	39.8822	39.8822	39.8822	39.8822
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	-	0.0010	0.0010	0.0010	0.0010
หนี้สินและทุน		719.4126	732.0963	128.8327	437.4309
เจ้าหนี้อื่น	-	0.3849	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียน	-	0.2528	0.1284	0.1646	0.1646
ทุน	-	725.0000	725.0000	725.0000	1,454.4154
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	-	(6.2251)	6.9679	(596.3319)	(1,017.1491)

*ประมาณการ หมายถึง งบการเงินที่ยังไม่ได้รับการรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่มา: ข้อมูลจากเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 5 รายงานภาวะเศรษฐกิจและการคลัง ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ.2559 สำนักงบประมาณ

2.5.6 มาตรการที่รัฐบาลสนับสนุนกองทุนการออมแห่งชาติ

2.5.6.1 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2558 สรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดสมาชิกกองทุน การออมแห่งชาติได้ดังนี้ ให้สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติสามารถหักลดหย่อนเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุน ในการคำนวณเงินได้สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผลประโยชน์ที่ได้รับจากกองทุน รวมทั้งให้กองทุนการออมแห่งชาติได้รับการยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ ซึ่งเป็นสิทธิทางภาษีในการทำงานเดียวกับสมาชิกและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกองทุนประกันสังคม

2.5.6.2 พระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราและหลักเกณฑ์การจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558 ได้กำหนดให้ยกเลิกการดำเนินการตามมาตรา 40 กรณีบำนาญ ของกองทุนประกันสังคม ให้ผู้ประกันตนเลือกว่าจะออมต่อกับกองทุนการออมแห่งชาติหรือไม่ หรือจ่ายประโยชน์ทดแทนให้กับผู้ประกันตนที่ไม่ประสงค์จะเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กัญญารัตน์ วงษ์ชมภู (2555) ผลการวิจัย การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมและรูปแบบการออม ของกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินและกลุ่มข้าราชการ ทั้งสองกลุ่มเลือกที่จะออมเงินมากกว่าลงทุนทางการเงินซึ่งการออมเงินจะออมในรูปแบบฝากออมทรัพย์ และรองลงมาจะฝากแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ ตามหน่วยงานที่สังกัดอยู่ ส่วนกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินจะมีการลงทุนทางการเงินมากกว่ากลุ่มข้าราชการ ซึ่งกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินจะมีการลงทุนทางการเงิน ในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากที่สุด รองลงมา ซื้อประกันชีวิต และ ซื้อหุ้น ส่วนกลุ่มข้าราชการจะลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญมากที่สุด รองลงมา ซื้อประกันชีวิต และซื้อทองคำ ส่วนปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการออมและรูปแบบการออมของสองกลุ่มตัวอย่าง และเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่า ทั้งสองกลุ่มจะมีพฤติกรรมการเลือกออมเงินไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการเลือกลงทุนทางการเงินจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ส่วนสาเหตุของการไม่ออมเงินและไม่ลงทุนทางการเงิน คือ รายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย มีหนี้สิน มีภาวะเลี้ยงดู ผลตอบแทนน้อย ในด้านการออมเงินของทั้งสองกลุ่ม พบว่าด้านจัดสรรเงินออม ด้านจำนวนเงินออม ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านระยะเวลาในการออม แนวโน้มในการออม วัตถุประสงค์ในการออม มีความแตกต่างกันของสองกลุ่ม ในด้านการลงทุนทางการเงินของทั้งสองกลุ่ม พบว่า ด้านการจัดสรรเงินลงทุน ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านจำนวนเงิน

ลงทุน ระยะเวลาในการลงทุน แนวโน้มในการลงทุน วัตถุประสงค์ในการลงทุน มีความแตกต่างกัน และปัจจัยที่ที่เป็นตัวกำหนดการออมและการลงทุน ทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญในระดับใกล้เคียงกัน ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดกับปัจจัยความมั่นคงของสถาบันการเงิน และกลุ่มข้าราชการจะให้ความสำคัญมากที่สุดเพิ่มเข้ามากับปัจจัยผลตอบแทนจากการลงทุน

ปิยพร อำนวยสุทธิ (2557) ผลการศึกษาเรื่องการตัดสินใจออมเงินผ่านการลงทุนกองทุนรวม หุ้นระยะยาวของพนักงานเงินเดือนประจำในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน 20,000-30,000 บาท ออมเงินผ่านการลงทุนกองทุนรวม หุ้นระยะยาว โดยคาดหวังในเรื่องของผลตอบแทนและลดหย่อนภาษี ซึ่งมีความถี่ในการลงทุนทุกปีเป็นจำนวนเงิน 10,000-20,000 บาท ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม และปัจจัยด้านความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมโดยรวมมีอิทธิพลอยู่ในระดับมาก ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ผลตอบแทน ความน่าเชื่อถือของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม และภาพลักษณ์ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินผ่านการลงทุนกองทุนรวม หุ้นระยะยาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ปณิตดา คันทรส (2555) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการออมภาคเอกชน ในประเทศไทย ใ่วิธีการศึกษาทางเศรษฐมิติในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณและคำนวณด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด โดยใช้โปรแกรม Eviews ประมวลผลทางสถิติ

สำหรับการออมของภาคครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า การออมสุทธิของภาคครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับรายได้ที่จับจ่ายใช้สอยของภาคครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนการเปิดเสรีทางการเงินปี พ.ศ. 2533 มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

สำหรับการออมของภาคธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า การออมสุทธิของภาคธุรกิจมีความสัมพันธ์กับดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม อัตราเงินเฟ้อในทิศทางเดียวกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โสภิต พงษ์รัตนานุกูล (2552) ผลการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทย พบว่า ครัวเรือนในภาคเหนือ มีรายได้เฉลี่ย 16,343.8 บาทต่อเดือนและมีเงินออมเฉลี่ย 3,436.8 บาทต่อเดือน ค่าความโน้มเอียงในการออมเฉลี่ยเท่ากับ 0.21 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมมากที่สุดได้แก่ รายได้ รองลงมาคือหนี้สินรวม ความมั่งคั่ง และจำนวนผู้พึ่งพิง

ของครัวเรือนตามลำดับ โดยถ้าครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นเดือนละ 1,000 บาท จะทำให้ครัวเรือนมีเงินออมเพิ่มขึ้นเดือนละ 690 บาท ถ้าครัวเรือนมีหนี้สินรวมเพิ่มขึ้น 1,000 บาท จะทำให้มีเงินออมลดลงเดือนละ 3 บาท ถ้าครัวเรือนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น 1,000 บาท จะทำให้มีเงินออมลดลงเดือนละ 2 บาท และถ้าครัวเรือนมีผู้พึ่งพิงเพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้มีเงินออมลดลงเดือนละ 676.18 บาท

ส่วนการออมในรูปแบบทรัพย์สินหรือความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือมีมูลค่าเฉลี่ย 878,423.7 บาทต่อครัวเรือน เป็นการออมในรูปแบบทรัพย์สินถาวรเฉลี่ย 751,382.1 บาท และทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ย 129,574.4 บาท ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือได้แก่รายได้หนี้สินรวม และจำนวนผู้มีรายได้ของครัวเรือน ตามลำดับ โดยถ้าครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นเดือนละ 1,000 บาท จะทำให้ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น 22,880 บาท ถ้าครัวเรือนมีหนี้สินเพิ่มขึ้น 1,000 บาท จะทำให้ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น 660 บาท และถ้าครัวเรือนมีผู้มีรายได้เพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้ครัวเรือนมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น 75,127.33 บาท

รูปแบบการออมในทรัพย์สินทางการเงินที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่การฝากเงินกับสถาบันการเงินและการถือเงินฝากหรืออัญมณี แหล่งรับฝากเงินหลักได้แก่ธนาคารพาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยครัวเรือนให้ความสำคัญกับความมั่นคงของแหล่งรับเงินฝากมากที่สุด สำหรับครัวเรือนที่ไม่มีเงินฝากกับสถาบันการเงินกว่าครึ่งมีสาเหตุมาจากรายได้ไม่พอรายจ่าย เป็นที่น่าสังเกตว่าการออมในรูปแบบเบี้ยสะสมประกันชีวิตและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีการกระจายตัวดีในทุกสถานะทั้งระดับอายุ การศึกษา สถานภาพการทำงาน และอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือน ส่วนการออมในพันธบัตร หุ้น กองทุนหุ้นระยะยาวหรือกองทุนรวมเพื่อการเกษียณอายุยังมีครัวเรือนที่ออมแบบนี้ค่อนข้างน้อย

สำหรับพฤติกรรมการออม พบว่าครัวเรือนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยมากที่สุด รองลงมาออมไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ และครัวเรือนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญในการออมโดยมีการคิดและวางแผนในการออมเล็กน้อย แต่เก็บออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเงินที่ครัวเรือนได้รับมาจากครอบครัวและเพื่อนฝูงมากที่สุด รองลงมาได้แก่สื่อโทรทัศน์

ผลการศึกษานี้นำมาซึ่งข้อเสนอแนะเชิงนโยบายคือภาครัฐควรเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมจูงใจครัวเรือนให้มีการออมได้อย่างสม่ำเสมอในรูปแบบการออมกึ่งบังคับ เช่นเบี้ยสะสมประกันชีวิต กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ตลอดจนจัดระบบประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบที่ไม่มีสวัสดิการรองรับ เช่นให้มีการออมเป็นสัดส่วนของรายได้โดยได้รับการสมทบจากรัฐบาล

บางส่วน นอกจากนี้ยังควรสนับสนุนให้กลุ่มครัวเรือนที่ปราศจากเงินออมเนื่องจากรายได้ไม่พอกับรายจ่ายมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือน

จุฑาทิพย์ ฤกษ์สันศักดิ์ (2555) ศึกษาเรื่องเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการที่มีการออมเงินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีสถานภาพโสด และไม่มีผู้อยู่ในอุปการะเลี้ยงดูพนักงานบริษัทเอกชนที่มีการออมเงินจะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในช่วง 15,001-20,000 บาท ด้านรายจ่ายพนักงานบริษัทเอกชนมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ข้าราชการมีรายจ่ายเฉลี่ยต่ำกว่าพนักงานบริษัทเอกชน โดยมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

ด้านพฤติกรรมออมพบว่า ทั้งพนักงานและข้าราชการไม่มีการวางแผนการออม คือไม่มีการกำหนดไว้แน่นอนในแต่ละเดือนแต่จะออมตามเงินที่เหลือ มีจำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,000-5,000 บาท และมีวัตถุประสงค์การออมคือ เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ด้านรูปแบบการออมส่วนใหญ่ออมประเภทเงินฝากออมทรัพย์และมีแนวโน้มการออมในอนาคตเพิ่มขึ้น ด้านปัจจัยกำหนดการออมทั้งพนักงานเอกชนและข้าราชการจะให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านระดับรายได้มากที่สุด

เบญจวรรณ บุญคลี (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู : ศึกษากรณีครูในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุไม่เกิน 35 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า เป็นครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน อยู่ในสภาพเป็นหนี้และมีรายจ่ายหนี้มากกว่าร้อยละ 30 ของรายได้ ระดับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินในภาพรวมและรายได้ ได้แก่ ด้านวินัยการออมของครูและการใช้จ่าย อยู่ในระดับปานกลาง

กุลธุกาน ตั้งทิวาพร (2555) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน : กรณีศึกษาพนักงานธนาคาร

ผลการศึกษาพบว่า บุคคลวัยทำงานมีระดับการเปิดรับข่าวสารการออมอยู่ในระดับบางครั้งเท่านั้น เนื่องจากจะเห็นได้ว่าการออมของคนไทยในปัจจุบันนั้นยังน้อยอยู่หนึ่งในปัญหาใหญ่ที่ประเทศจะต้องเผชิญในช่วง 20-30 ปี ข้างหน้า ก็คือปัญหาการออมที่คนส่วนมากของประเทศยังออมไม่เพียงพอ รวมทั้งเข้าไม่ถึงระบบการออมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งการสื่อสารที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกทางก็อาจเป็นผลที่ทำให้บุคคลไม่สนใจและไม่ใส่ใจการเปิดรับรวมถึงสถานการณ์ และเวลาของแต่ละบุคคลอาจจะไม่เอื้ออำนวยในการเปิดรับต่อสื่อที่ออกมา

กาญจนา สมภารเพียร (2556) ศึกษาพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดนัดจตุจักร ใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการศึกษาพฤติกรรมการออม พบว่า เพศหญิงมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีการออมมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่ออมกับสถาบันการเงินในรูปแบบผลิตภัณฑ์การเงินต่าง ๆ และมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อการซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น บ้านที่ดิน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการออม ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนรายจ่ายต่อเดือนและหนี้สินต่อเดือนมีความสัมพันธ์ใน ทิศทางตรงข้าม

วิศิษฐ์ บิลมาศ และ สุพิชชา โชติกาจร (2557) ได้ศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณเงินออมของครัวเรือน ใช้แบบจำลองการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่จะออมเงินในรูปแบบ การฝากกับธนาคารพาณิชย์ ออมกับธนาคารออมสิน ธกส. ออมทองคำ การทำประกันชีวิต และที่ดินตามลำดับ ปัจจัยที่กำหนดปริมาณเงินออมของครัวเรือนโดยสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ อายุของหัวหน้าครัวเรือน รายได้ของครัวเรือน และมูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือน ส่วนปัจจัยจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการออม

ชารวี บุตรบารุง (2555) ได้ศึกษารายได้ และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัยสูงอายุของประชาชนอายุระหว่าง 30-40 ปี ในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เลือกวิธีการออมโดยการฝากธนาคารมากที่สุด รองลงมาคือ ออมผ่านการเป็นสมาชิกชมรมต่าง ๆ เช่น ฌาปนกิจสงเคราะห์ ส่วนแรงบันดาลใจในการออมในระดับมากที่สุด คือเพื่อความมั่นคงในวัยสูงอายुरองลงมาคือ เก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชรา เก็บไว้ให้บุตรหลาน เพื่อประกอบพิธีฌาปนกิจ ลดการพึ่งพิงภาครัฐ มีผลตอบแทนคุ้มค่าและแน่นอน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การนำไปลดหย่อนภาษี ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร” มีขั้นตอนและวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Samples)
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instruments)
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (Population and Samples)

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 1,481,600 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

ขั้นที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้คำนวณจากจำนวนประชากรแรงงานนอกระบบจำนวน 1,481,600 คน ซึ่งคำนวณหาขนาดตัวอย่าง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ตามสูตรดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550)

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{เมื่อแทนค่าในสูตร } n = \frac{1,481,600}{1+(1,481,600*0.05^2)}$$

$$= 399.89$$

ผู้วิจัยจึงกำหนดให้มีขนาดตัวอย่างจำนวน $400+2 = 402$ ตัวอย่าง เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร

โดยแบ่งพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานครออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มกรุงเทพกลาง ประกอบด้วย เขตพระนคร คูสิต ป้อมปราบศัตรูพ่าย ดินแดง สัมพันธวงศ์ ห้วยขวาง พญาไท ราชเทวี และวังทองหลาง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มกรุงเทพเหนือ ประกอบด้วย เขตจตุจักร บางซื่อ ลาดพร้าว หลักสี่ ดอนเมือง สายไหม และบางเขน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มกรุงเทพใต้ ประกอบด้วย เขตปทุมวัน บางรัก สาทร บางคอแหลม ยานนาวา คลองเตย วัฒนา พระโขนง สวนหลวง และบางนา

กลุ่มที่ 4 กลุ่มกรุงเทพตะวันออก ประกอบด้วย เขตบางกะปิ สะพานสูง คันนายาว บึงกุ่ม ลาดกระบัง มีนบุรี หนองจอก คลองสามวาและประเวศ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มกรุงธนเหนือ ประกอบด้วย เขตธนบุรี คลองสาน จอมทอง บางพลัด บางกอกใหญ่ บางกอกน้อย คลิ่งชันและทวีวัฒนา

กลุ่มที่ 6 กลุ่มกรุงธนใต้ ประกอบด้วย เขตภาษีเจริญ บางแค หนองแขม บางขุนเทียน บางบอน ราษฎร์บูรณะและทุ่งครุ

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจัดสรรแบบโควตา (Quota Sampling) ในการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ได้แบ่งไว้ตามตารางที่ 3.1 จำนวน 67 ตัวอย่าง ต่อหนึ่งกลุ่มเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3.1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามเขตพื้นที่ในกรุงเทพฯ

กลุ่มเขตพื้นที่ในกรุงเทพฯ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กรุงเทพกลาง	67
กรุงเทพเหนือ	67
กรุงเทพใต้	67
กรุงเทพตะวันออก	67
กรุงธนเหนือ	67
กรุงธนใต้	67
รวม	402

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) เป็นการเลือกตัวอย่างในแต่ละกลุ่มเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร โดยถือเอาความสะดวกหรือความง่ายในการเก็บข้อมูลจำนวน 67 ตัวอย่าง โดยไม่เจาะจงว่าจะทำอาชีพอะไร แต่จำนวนตัวอย่งนั้นเป็นแรงงานนอกระบบทั้งสิ้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instruments)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม
2. รวบรวมเนื้อหาต่าง ๆ จากเอกสาร ตำราเรียน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ก่อนที่ใช้แบบสอบถามในการเก็บและรวบรวมข้อมูล ได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) เป็นการนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นมาเพื่อที่จะนำไปเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและพิจารณาถึงความเหมาะสมของการใช้ภาษาที่ถูกต้องและเนื้อหาครอบคลุมกับเรื่องที่ทำ

การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบ จำนวน 30 คน และใช้สถิติในการตรวจสอบคุณสมบัติและหาค่าความเชื่อมั่นในแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เพื่อความถูกต้องค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงออกมาถึงระดับของความคงที่ของแบบสอบถาม และทำการปรับปรุงข้อคำถามก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง ซึ่งผลการวิเคราะห์วินัยทางการเงินได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ประกอบด้วย วินัยด้านการออม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.867 และวินัยด้านการใช้จ่าย มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.843 วินัยทางการเงินโดยรวมมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.925 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่า 0.7 จึงสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงได้ (Cronbach, 1990)

ทั้งนี้เพื่อสอบถามถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะ รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และภาระหนี้สินต่อเดือน เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด โดยเป็นคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Question)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านวินัยทางการเงิน ในงานวิจัยนี้ได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของเบญจวรรณ บุญคลี (2552) จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ วินัยด้านการออม ข้อ 1-10 และวินัยด้านการใช้จ่าย ข้อ 11-20 โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ มีการให้คะแนนรวมแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2544)

เกณฑ์การให้คะแนนและข้อความด้านวินัยทางการเงินจะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวกและข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ กรณีข้อความทางบวก หมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับวินัยทางการเงินที่พึงปรารถนา สำหรับข้อความทางลบ หมายถึง ประโยคข้อคำถามเกี่ยวกับวินัยทางการเงินที่ไม่พึงปรารถนา เกณฑ์การให้คะแนนจะให้นิเทศทางกลับกัน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.2 และ 3.3

ตารางที่ 3.2 แสดงการจำแนกข้อคำถามเชิงบวกและลบของด้านวินัยทางการเงิน

ด้าน	ข้อคำถามเชิงบวก	ข้อคำถามเชิงลบ	รวมจำนวนข้อ
วินัยด้านการออม	1,2,4,5,6,7,8	3,9,10	10
วินัยด้านการใช้จ่าย	11,13,14,17,18,19,20	12,15,16	10
รวม	14	6	20

ตารางที่ 3.3 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนของพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน

ระดับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน	ค่าคะแนน	ค่าคะแนน
	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เป็นประจำ	5	1
บ่อยครั้ง	4	2
บางครั้ง	3	3
น้อยครั้ง	2	4
ไม่เคยเลย	1	5

เกณฑ์การแปรผลในแบบวัดพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงินแบ่งเป็น 3 ระดับ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.4 (เบญจวรรณ นุญคลี, 2552)

ตารางที่ 3.4 แสดงเกณฑ์การแปรผลของแบบวัดพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน

ระดับพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน	คะแนนเฉลี่ย (คะแนน)
ไม่เหมาะสม	1.00-2.33
ปานกลาง	2.34-3.67
เหมาะสม	3.68-5.00

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการออมและการลงทุนในปัจจุบันและการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด โดยเป็นคำถามที่มีหลายคำตอบให้เลือก (Multiple Choice Question) และจำนวนเงินออม เป็นช่องว่างให้ระบุจำนวนเงินไม่เกิน 13,200 บาท/ปี

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสาร วิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ ตำรา วิชาการ งานวิจัย บทความ วารสารต่าง และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet)
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 กลุ่ม จำนวน 402 ตัวอย่าง และรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้มาทำการวิเคราะห์ผลต่อไป

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 402 ตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

3.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม นำเสนอด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วน วินัยทางการเงิน นำเสนอด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

การทดสอบสมมติฐาน ณ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1) การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (Binary Logistic Regression) ในการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ โดยการนำข้อมูลมาตรวจสอบปัญหา Multicollinearity

2) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในการทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ โดยการนำข้อมูลมาตรวจสอบปัญหา Multicollinearity และตรวจสอบปัญหา Autocorrelation เพื่อเป็นการทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปร และข้อตกลงเบื้องต้นในการใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

3) การตรวจสอบปัญหา Multicollinearity และ Autocorrelation

หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยทั่วไปค่าสหสัมพันธ์ไม่ควรมีค่าเกิน 0.80 โดยมีเกณฑ์การแปลผลระดับความสัมพันธ์ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน	ความหมายของระดับความสัมพันธ์
± 0.81 ถึง ± 1.00	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก
± 0.61 ถึง ± 0.80	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
± 0.41 ถึง ± 0.60	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
± 0.21 ถึง ± 0.40	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
± 0.01 ถึง ± 0.20	มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก

โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 < r < 1$

ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม

ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน

ค่า r เป็นศูนย์ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

Variance Inflation Factors (VIF) ค่าสถิติ VIF สามารถใช้วัดขนาดของความรุนแรงของปัญหา Multicollinearity โดยทั่วไปแล้วค่า VIF ที่คำนวณได้ไม่ควรเกิน 5 เพราะถ้ามีค่ามากกว่านี้จะแสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (อัครพงษ์ อันทอง, 2550)

ค่าการยอมรับ (Tolerance) ค่า Tolerance มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 ถ้าค่า Tolerance เข้าใกล้ 1 แสดงความตัวแปรนั้นเป็นอิสระจากกัน แต่ถ้าค่า Tolerance เข้าใกล้ 0 แสดงว่าเกิดปัญหา Multicollinearity (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551)

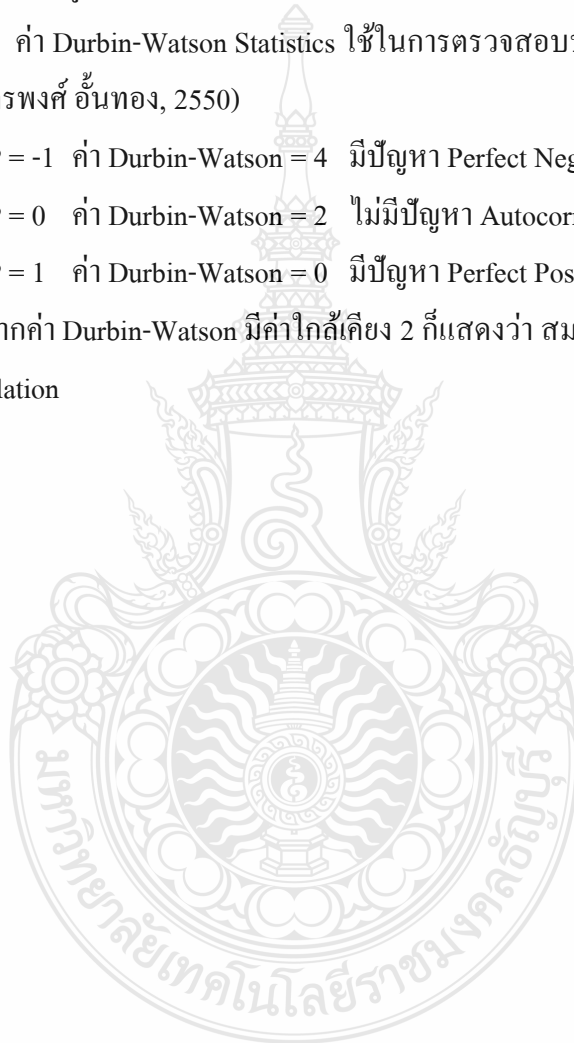
ค่า Durbin-Watson Statistics ใช้ในการตรวจสอบปัญหา Autocorrelation มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 4 (อัครพงษ์ อันทอง, 2550)

ถ้าหากค่า $P = -1$ ค่า Durbin-Watson = 4 มีปัญหา Perfect Negative Autocorrelation

ถ้าหากค่า $P = 0$ ค่า Durbin-Watson = 2 ไม่มีปัญหา Autocorrelation

ถ้าหากค่า $P = 1$ ค่า Durbin-Watson = 0 มีปัญหา Perfect Positive Autocorrelation

ดังนั้น ถ้าหากค่า Durbin-Watson มีค่าใกล้เคียง 2 ก็แสดงว่า สมการถดถอยที่กำลังพิจารณา ไม่มีปัญหา Autocorrelation

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร” โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเป็นเครื่องมือในการวิจัย จำนวน 402 ตัวอย่าง

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนความถี่ ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และ จำนวนบุคคลที่อยู่ในอุปการะ

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	138	34.33
หญิง	264	65.67
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	67	16.67
ตั้งแต่ 25 ปี ถึง 35 ปี	217	53.98

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนความถี่ ร้อยละ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และ จำนวนบุคคลที่อยู่ในอุปการะ (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตั้งแต่ 36 ปี ถึง 45 ปี	56	13.93
มากกว่า 45 ปี	62	15.42
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	75	18.66
ปริญญาตรี	294	73.13
สูงกว่าปริญญาตรี	33	8.21
สถานภาพ		
โสด	202	50.25
สมรส/อยู่ด้วยกัน	185	46.02
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	15	3.73
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 คน	18	4.48
2 คน	58	14.43
3 คน	121	30.10
4 คน	105	26.12
5 คน	72	17.90
6 คน	16	3.98
7 คน	12	2.99
จำนวนบุคคลที่อยู่ในอุปการะ		
ไม่มี	200	49.75
1 คน	79	19.65
2 คน	94	23.38
3 คน	29	7.22

จากตารางที่ 4.1 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ด้านเพศ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 402 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 65.67 และ เพศชาย 138 คน คิดเป็นร้อยละ 34.33

ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25 ปี ถึง 35 ปี จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 53.98 รองลงมาคือ น้อยกว่า 25 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 มากกว่า 45 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.42 และ ระหว่าง 36 ปี ถึง 45 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 13.93 ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 73.13 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 18.66 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.21 ตามลำดับ

ด้านสถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.25 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 46.02 และ สถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.73 ตามลำดับ

ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คน จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.10 รองลงมาคือ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.12 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.43 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 คน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.48 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 6 คน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 3.98 และ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 7 คน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.99 ตามลำดับ

ด้านจำนวนบุคคลที่อยู่ในอุปการะ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีบุคคลที่ต้องอุปการะ จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 49.75 รองลงมาคือ มีบุคคลที่อยู่ในอุปการะ 2 คน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.38 มีบุคคลที่อยู่ในอุปการะ 1 คน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.65 และ มีบุคคลที่อยู่ในอุปการะ 3 คน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.22 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน และ ภาระหนี้สินต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
รายได้ต่อเดือน (บาท)	10,000	400,000	49,502.49	55,690.373
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (บาท)	3,000	150,000	18,917.41	23,209.930
ภาระหนี้สินต่อเดือน (บาท)	0	120,000	8,000.07	13,933.078

จากตารางที่ 4.2 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ด้านรายได้ต่อเดือน จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 402 คน พบว่า มีรายได้น้อยที่สุดเท่ากับ 10,000 บาท และ รายได้ต่อเดือนมากที่สุดเท่ากับ 400,000 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 49,502.49 บาท และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 55,690.37 บาท

ด้านค่าใช้จ่ายต่อเดือน พบว่า มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนน้อยที่สุดเท่ากับ 3,000 บาท และ ค่าใช้จ่ายต่อเดือนมากที่สุดเท่ากับ 150,000 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 18,917.41 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 23,209.93 บาท

ด้านภาระหนี้สินต่อเดือน พบว่า มีภาระหนี้สินต่อเดือนน้อยที่สุดเท่ากับ 0 บาท และภาระหนี้สินต่อเดือนมากที่สุดเท่ากับ 120,000 บาท โดยมีภาระหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 8,000.07 บาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 13,933.08 บาท

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมด้านวินัยทางการเงิน ซึ่งแบ่งเป็นวินัยด้านการออมและวินัยด้านการใช้จ่าย

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรมวินัยด้านการออม

พฤติกรรมวินัยด้านการออม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. ฉันออมเงินทุกเดือน ในจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้	4.01	0.900	เหมาะสม
2. ฉันแบ่งเงินออมเป็นหมวดๆ เช่น เงินออมเพื่อใช้ฉุกเฉิน เงินออมเพื่อการศึกษาของบุตร ฯลฯ	2.84	1.242	ปานกลาง
3* ฉันนำเงินออมออกมาใช้บ่อย ๆ	3.74	0.900	เหมาะสม

ตารางที่ 4.3 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรมวินัยด้านการออม (ต่อ)

พฤติกรรมวินัยด้านการออม	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
4. ฉันออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามชรา ก่อนที่จะนำเงินไปใช้จ่ายทุกเดือน	2.10	1.282	ไม่เหมาะสม
5. ฉันไม่นำเงินออมเพื่อไว้ใช้ในยามชรา ออกมาใช้จ่ายเลย	2.64	1.761	ปานกลาง
6. เมื่อได้เงินพิเศษต่าง ๆ ฉันจะนำเงินส่วนนั้นมาออม	3.19	1.202	ปานกลาง
7. ฉันออมเงินรูปแบบอื่นนอกเหนือจากการฝากไว้กับธนาคาร	2.22	1.236	ไม่เหมาะสม
8. ฉันออมเงินมากขึ้นเมื่อฉันมีรายได้มากขึ้น	3.41	1.029	ปานกลาง
9* ฉันไม่สามารถออมเงินได้เองหากไม่มีแรงจูงใจในการออม	3.21	0.942	ปานกลาง
10* ในเดือนที่ต้องใช้เงินมากกว่าที่กำหนดฉันจะไม่ออมเงินในเดือนนั้น	3.15	1.176	ปานกลาง
รวม	3.05	0.771	ปานกลาง

หมายเหตุ: * คือข้อคำถามเชิงลบที่กลับค่าคะแนนแล้ว

จากตารางที่ 4.3 สามารถอธิบายได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ระดับพฤติกรรมวินัยด้านการออมของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 คะแนน และประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับเหมาะสม ได้แก่ ฉันออมเงินทุกเดือนในจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.01 คะแนน ส่วนประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับไม่เหมาะสม ได้แก่ ฉันออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามชรา ก่อนที่จะนำเงินไปใช้จ่ายทุกเดือน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.10 คะแนน

ตารางที่ 4.4 แสดงความถี่ ร้อยละ ของเกณฑ์การแปลผลพฤติกรรมวินัยด้านการออม

พฤติกรรมวินัยด้านการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	82	20.40
ปานกลาง	222	55.22
เหมาะสม	98	24.38

จากตารางที่ 4.4 สามารถอธิบายได้ดังนี้

พฤติกรรมวินัยด้านการออมของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.22 รองลงมาคือ ระดับเหมาะสม จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.38 และน้อยที่สุดคือ ระดับไม่เหมาะสม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่าย

พฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่าย	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
11. ฉันวางแผนการใช้จ่ายล่วงหน้า โดยให้รายจ่ายไม่เกินรายรับ	3.22	1.276	ปานกลาง
12* รายจ่ายของฉันมากกว่ารายรับเสมอ	4.00	0.793	เหมาะสม
13. ฉันทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายทุกเดือน	2.53	1.463	ปานกลาง
14. ฉันจดรายการของที่ต้องการซื้อ และซื้อเฉพาะของในรายการที่จดไว้เท่านั้น	2.58	1.432	ปานกลาง
15* ถ้าพบของที่ถูกรักฉันจะซื้อทันที	3.33	0.849	ปานกลาง
16* ฉันมีรายจ่ายเพื่อความบันเทิงมากกว่าสัดส่วนการออมต่อเดือน	3.76	0.924	เหมาะสม
17. ฉันเปรียบเทียบราคาและคุณภาพของสินค้าก่อนซื้อ จากแหล่งที่ขายไม่น้อยกว่า 3 แหล่งเสมอ	1.77	1.099	ไม่เหมาะสม

ตารางที่ 4.5 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรม
วินัยด้านการใช้จ่าย (ต่อ)

พฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่าย	คะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
18. ปัจจุบันฉันมีการวางแผนการออมสำหรับใช้ ในยามชราของฉันแล้ว	2.11	1.311	ไม่เหมาะสม
19. ฉันได้ลงมือทำตามแผนการออมสำหรับใช้ ในยามชราของฉันแล้ว	2.13	1.364	ไม่เหมาะสม
20. ฉันชำระค่าสาธารณูปโภค (น้ำ, ไฟฟ้า, โทรศัพท์, ฯลฯ) ตรงตามเวลาทุกเดือน	4.88	0.325	เหมาะสม
รวม	3.03	0.747	ปานกลาง

หมายเหตุ: * คือข้อคำถามเชิงลบที่กลับค่าคะแนนแล้ว

จากตารางที่ 4.5 สามารถอธิบายได้ดังนี้

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ระดับพฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่ายของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 คะแนน และประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับเหมาะสม ได้แก่ ฉันชำระค่าสาธารณูปโภคตรงตามเวลาทุกเดือน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.88 คะแนน ส่วนประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับไม่เหมาะสม ได้แก่ ฉันเปรียบเทียบราคาและคุณภาพของสินค้าก่อนซื้อ จากแหล่งที่ขายไม่บ่อยกว่า 3 แหล่งเสมอ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 1.77 คะแนน

ตารางที่ 4.6 แสดงความถี่ ร้อยละ ของเกณฑ์การแปลผลพฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่าย

พฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	85	21.14
ปานกลาง	211	52.49
เหมาะสม	106	26.37

จากตารางที่ 4.6 สามารถอธิบายได้ดังนี้

พฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่ายของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.49 รองลงมาคือ ระดับเหมาะสม จำนวน 106 คน

คิดเป็นร้อยละ 26.37 และน้อยที่สุดคือ ระดับไม่เหมาะสม จำนวน 85 คน คิดเป็นเป็นร้อยละ 21.14 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรม
วินัยทางการเงินรวม

พฤติกรรมวินัยทางการเงินรวม	คะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
พฤติกรรมวินัยด้านการออม	3.03	0.771	ปานกลาง
พฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่าย	3.05	0.747	ปานกลาง
รวม	3.04	0.759	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 สามารถอธิบายได้ดังนี้
เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า วินัยทางการเงินรวมของแรงงานนอกระบบใน
กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 คะแนน
ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ

ตารางที่ 4.8 แสดงความถี่ ร้อยละ ของรูปแบบการออมและการลงทุน

รูปแบบการออมและการลงทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การฝากเงินแบบออมทรัพย์	399	99.25
การฝากเงินแบบประจำ	149	37.06
ซื้อพันธบัตร	12	2.99
ซื้อสลากออมสิน/ธกส	19	4.73
การลงทุนในกองทุนต่างๆ	44	10.95
การทำประกันชีวิต	135	33.58
การลงทุนในหุ้น	22	5.47
ลงทุนในทองคำ เพชร อัญมณี	73	18.16
ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์	26	6.47
อื่นๆ	6	1.49

จากตารางที่ 4.8 สามารถอธิบายได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คน จาก 402 คน คิดเป็นร้อยละ 99.25 มีการเปิดบัญชีฝากเงินแบบออมทรัพย์ และพบว่ารูปแบบการออมและการลงทุนของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การฝากเงินแบบเงินฝากประจำ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.06 รองลงมาคือ การทำประกันชีวิต จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.58 และการลงทุนในทองคำ เพชร อัญมณี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงความถี่ ร้อยละ ของผู้ที่ตัดสินใจออมเงินและไม่ตัดสินใจออมเงินใน กองทุนการออมแห่งชาติ

กองทุนการออมแห่งชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตัดสินใจออมเงิน	205	51.00
ไม่ตัดสินใจออมเงิน	197	49.00

จากตารางที่ 4.9 สามารถอธิบายได้ดังนี้

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครจำนวน 402 คน ตัดสินใจเลือกที่จะออมเงินใน กองทุนการออมแห่งชาติจำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 และไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00

ตารางที่ 4.10 แสดงความถี่ ร้อยละ ของจำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 205 คน

จำนวนเงินที่ใช้ออมใน กองทุนการออมแห่งชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อปี	18	8.78
10,000 - 11,999 บาทต่อปี	35	17.07
12,000 - 12,999 บาทต่อปี	26	12.68
13,000 - 13,200 บาทต่อปี	126	61.47

จากตารางที่ 4.10 สามารถอธิบายได้ดังนี้

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครจำนวน 205 คน ที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติส่วนใหญ่เลือกออมเงินในช่วง 13,000 - 13,200 บาทต่อปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ

61.47 เนื่องจากว่ากองทุนการออมแห่งชาติมีข้อกำหนดว่าในแต่ละปีสามารถออมได้ไม่เกิน 13,200 บาทต่อปี โดยที่ไม่กำหนดว่าจะต้องออมเงินทุกเดือน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของจำนวนเงินที่ใช้ ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 205 คน

กองทุนการออมแห่งชาติ	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
จำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปี (บาท)	5,000	13,200	11,781.46	2,418.930

หมายเหตุ: กองทุนการออมแห่งชาติกำหนดให้ออมได้ไม่เกิน 13,200 บาท/ปี

จากตารางที่ 4.11 สามารถอธิบายได้ดังนี้

จำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปีของผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติจำนวน 205 คน มีจำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปีน้อยที่สุดเท่ากับ 5,000 บาท และ จำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปีมากที่สุดเท่ากับ 13,200 บาท โดยมีจำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปีเฉลี่ยเท่ากับ 11,781.46 บาท และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 2,418.93 บาท

ตารางที่ 4.12 แสดงความถี่ ร้อยละ สาเหตุที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ(กอช.) 3 อันดับ

สาเหตุที่ตัดสินใจออมเงินในกอช.	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6
ต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี	139	34.60	35	8.70	11	2.70
กอช.มีประโยชน์และให้ผลตอบแทนคุ้มค่า	27	6.70	115	28.60	44	10.90
กอช.มีความมั่นคง	1	0.20	21	5.20	59	14.70
ต้องการสร้างวินัยการออมให้ตนเอง	2	0.50	27	6.70	4	1.00
ได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำ	0	0.00	3	0.70	0	0.00
ไม่อยากเป็นภาระของลูกหลานในอนาคต	36	9.00	4	1.00	87	21.60

จากตารางที่ 4.12 สามารถอธิบายได้ดังนี้

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 205 คน ให้สาเหตุที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติมาเป็นอันดับ 1 คือ ต้องการมีบ้านอายุเมื่ออายุครบ 60 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 รองลงมาอันดับ 2 คือ กองทุนการออมแห่งชาติมีประโยชน์และให้ผลตอบแทนคุ้มค่า จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 และอันดับ 3 คือ ไม่อยากเป็นภาระของลูกหลานในอนาคต จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60

ตารางที่ 4.13 แสดงความถี่ ร้อยละ สาเหตุที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)
3 อันดับ

สาเหตุที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกอช.	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ	อันดับ	ร้อยละ
	1		2		3	
มีรายได้น้อย	34	8.50	6	1.50	9	2.20
มีรายจ่ายมาก	3	0.70	37	9.20	13	3.20
มีหนี้สินมาก	0	0.00	0	0.00	22	5.50
พอใจกับการออมแบบเดิม	43	10.70	40	10.00	68	16.90
ไม่สนใจออมในกอช.	16	4.00	83	20.60	36	9.00
ไม่รู้จักกอช.	101	25.10	22	5.50	29	7.20
อื่นๆ	0	0.00	9	2.20	20	5.00

จากตารางที่ 4.13 สามารถอธิบายได้ดังนี้

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 197 คน ให้สาเหตุที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติมาเป็นอันดับ 1 คือ ไม่รู้จักกอช. จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 รองลงมาอันดับ 2 คือ ไม่สนใจออมในกอช. จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 และอันดับ 3 คือ พอใจกับการออมแบบเดิม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ 4 สมมติฐาน ประกอบด้วย

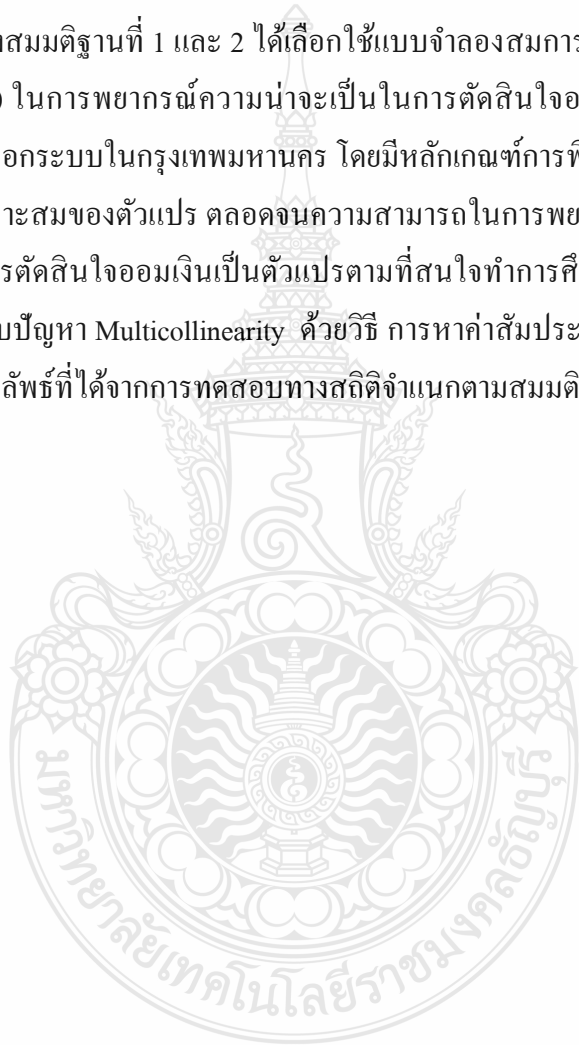
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ

สมมติฐานที่ 2 วินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินใน กองทุนการออมแห่งชาติ

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบมีผลต่อจำนวนเงินที่ใช้ออมใน กองทุนการออมแห่งชาติ

สมมติฐานที่ 4 วินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบมีผลต่อจำนวนเงินที่ใช้ออมใน กองทุนการออมแห่งชาติ

ในส่วนของสมมติฐานที่ 1 และ 2 ได้เลือกใช้แบบจำลองสมการถดถอยโลจิสติกส์ (Binary Logistic Regression) ในการพยากรณ์ความน่าจะเป็นในการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออม แห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาแบบจำลอง รวมทั้ง การพิจารณาความเหมาะสมของตัวแปร ตลอดจนความสามารถในการพยากรณ์ของแบบจำลอง โดย ผู้วิจัยได้กำหนดให้การตัดสินใจออมเงินเป็นตัวแปรตามที่สนใจทำการศึกษา (กำหนดค่าเท่ากับ 1) และผ่านการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ด้วยวิธี การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์ สัน สามารถอธิบายผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบทางสถิติจำแนกตามสมมติฐานดังนี้

ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวนบุคคลในการอุปการะ	รายได้ต่อเดือน	ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	ภาระหนี้สินต่อเดือน	วินัยด้านการออม	วินัยด้านการใช้จ่าย	วินัยทางการเงินรวม	การตัดสินใจออมเงินใน กอช.	จำนวนเงินออมในกอช
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1.000									
จำนวนบุคคลในการอุปการะ	0.443**	1.000								
รายได้ต่อเดือน	0.186**	0.389**	1.000							
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	0.204**	0.327**	0.909**	1.000						
ภาระหนี้สินต่อเดือน	0.052	0.303**	0.820**	0.681**	1.000					
วินัยด้านการออม	0.114	0.573**	0.462**	0.355**	0.411**	1.000				
วินัยด้านการใช้จ่าย	0.195**	0.596**	0.564**	0.478**	0.438**	0.886**	1.000			
วินัยทางการเงินรวม	0.159**	0.602**	0.528**	0.428**	0.437**	0.972**	0.970**	1.000		
จำนวนเงินออมในกอช.	-0.380**	-0.123	-0.007	-0.033	0.024	-0.016	-0.035	-0.027	.c	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.14 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 36 คู่ มีค่าระหว่าง -0.380 ถึง 0.972 โดยมีตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เกิน 0.80 ซึ่งถ้าหากมีค่าเกิน 0.80 อาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity มีด้วยกัน 5 คู่ คือ

1) รายได้ต่อเดือนกับค่าใช้จ่ายต่อเดือน มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.909 ซึ่งตัวแปรทั้งสองดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สอดคล้องกัน เนื่องจากมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มมากขึ้นก็มีการใช้จ่ายใช้สอยหรือที่เรียกว่าค่าใช้จ่ายต่อเดือนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จึงมีความสัมพันธ์กันสูงมาก

2) รายได้ต่อเดือนกับภาระหนี้สินต่อเดือน มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.820 ซึ่งตัวแปรทั้งสองดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สอดคล้องกัน เนื่องจากมีรายได้ต่อเดือนเพิ่มมากขึ้นก็มีการก่อหนี้มาหมุนเวียนในธุรกิจหรือที่เรียกว่าภาระหนี้สินต่อเดือนเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย จึงมีความสัมพันธ์กันสูงมาก

3) วินัยด้านการออมกับวินัยด้านการใช้จ่าย มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.886 ซึ่งตัวแปรทั้งสองดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สอดคล้องกัน จึงมีความสัมพันธ์กันสูงมาก

4) วินัยทางการเงินรวมกับวินัยด้านการออม มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.972 ซึ่งตัวแปรทั้งสองดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สอดคล้องกัน จึงมีความสัมพันธ์กันสูงมาก

5) วินัยทางการเงินรวมกับวินัยด้านการใช้จ่าย มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.970 ซึ่งตัวแปรทั้งสองดังกล่าวเป็นตัวแปรที่สอดคล้องกัน จึงมีความสัมพันธ์กันสูงมาก

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ที่มีความสัมพันธ์เชิงลบหมายความว่า มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้าม คือ ตัวแปรจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.380 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และ จำนวนบุคคลในการอุปการะกับจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.123 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

เนื่องจากเกิดปัญหา Multicollinearity มีด้วยกัน 3 คู่ ได้แก่ รายได้ต่อเดือนกับค่าใช้จ่ายต่อเดือน รายได้ต่อเดือนกับภาระหนี้สินต่อเดือน และ วินัยด้านการออมกับวินัยด้านการใช้จ่าย ในการวิเคราะห์ Binary Logistic Regression และ Multiple Linear Regression ได้เลือกใช้วิธีการตัดตัวแปรรายได้ต่อเดือนออก เพราะตัวแปรรายได้ต่อเดือน เป็นตัวแปรที่ทำให้ ค่าใช้จ่ายต่อเดือนและหนี้สินต่อเดือน เกิดปัญหา Multicollinearity ส่วนวินัยทางการเงิน ในการศึกษารั้งนี้จะทำการแยกประมวลผล

ตัวแปรดังกล่าวที่ละสมการ จึงไม่มีผลในการวิเคราะห์ Binary Logistic Regression และ Multiple Linear Regression และไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

ในการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ได้แบ่งออกเป็น 3 สมการ ดังต่อไปนี้

สมการที่ 1 ใช้ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและวินัยด้านการออม ในการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.15 การทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรอิสระที่ใช้ในโมเดล (Omnibus Tests of Model Coefficients) (วินัยด้านการออม)

ค่าสถิติ	Chi-square	df	Sig.
Step	235.087	13	0.000*
Block	235.087	13	0.000*
Model	235.087	13	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.15 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 235.087 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในสมการมีความเหมาะสมดี หรืออาจกล่าวได้ว่ามีตัวแปรอิสระบางตัวที่มีความสำคัญต่อการทำนายผลการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.16 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล (Model Summary) (วินัยด้านการออม)

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	322.044	0.443	0.590

จากตารางที่ 4.16 สามารถอธิบายได้ดังนี้

การทดสอบค่าทางสถิติได้ผลลัพธ์จากการทำ Iteration Procedure ทำให้ค่าเริ่มต้นของ -2 Log Likelihood หรือ Initial -2LL เท่ากับ 557.131 มีการแจกแจงแบบ Chi-Square ผลต่างระหว่างค่า -2LL ของ Initial Model และของ Full Model = $557.131 - 322.044 = 235.087$ คือ ค่า Chi-Square ในตาราง Omnibus Test สรุปได้ว่ามีนัยสำคัญ และมีค่าสัมประสิทธิ์ของ Logistic Regression อย่างน้อย 1 ตัว ที่ไม่เป็นศูนย์ ($\beta \neq 0$) หมายความว่า ปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลต่อการตัดสินใจออม

เงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร แสดงว่าสมการถดถอยโลจิสติกส์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการทำนาย (R^2) หรืออาจกล่าวได้ว่าสมการนั้นสามารถทำนายการเกิดเหตุการณ์จากข้อมูลจริง ได้ถูกต้องเท่ากับร้อยละ 44.30 (R^2 ของ Cox& Snell) และร้อยละ 59.00 สำหรับ Nagelkerke R^2

ตารางที่ 4.17 ความถูกต้องของสมการทำนาย (วินัยด้านการออม)

กลุ่มตัวอย่างจริง	ผลการทำนายจากสมการ		
	ไม่ตัดสินใจออม (0)	ตัดสินใจออม (1)	ร้อยละความถูกต้อง
ไม่ตัดสินใจออม (0)	154	43	78.2
ตัดสินใจออม (1)	25	180	87.8
รวม			83.1

จากตารางที่ 4.17 สามารถอธิบายได้ดังนี้

แสดงประสิทธิภาพของสมการถดถอยโลจิสติกส์ที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ กล่าวคือ สมการนี้ทำนายกลุ่มผู้ที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้ถูกต้องร้อยละ 87.80 และทำนายกลุ่มผู้ที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้ถูกต้องร้อยละ 78.20 โดยเฉลี่ยแล้วสมการถดถอยโลจิสติกส์ดังกล่าวนี้สามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 83.10

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการออม)

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
เพศ	-0.008	0.304	0.001	1	0.980	0.992
กลุ่มอายุ 25-35 ปี	0.155	0.370	0.176	1	0.675	1.168
กลุ่มอายุ 36-45 ปี	-1.868	0.626	8.914	1	0.003*	0.154
กลุ่มอายุ มากกว่า 45 ปี	-22.882	4674.679	0.000	1	0.996	0.000
ปริญญาตรี	0.620	0.630	0.970	1	0.325	1.860
สูงกว่าปริญญาตรี	-0.637	0.833	0.584	1	0.445	0.529
สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน	0.360	0.491	0.536	1	0.464	1.433

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุน
การออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการออม) (ต่อ)

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
สถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	-18.056	8928.786	0.000	1	0.998	0.000
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1.180	0.157	56.563	1	0.000*	3.256
จำนวนบุคคลในการอุปการะ	-0.126	0.302	0.174	1	0.676	0.881
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	0.000	0.000	0.757	1	0.384	1.000
ภาระหนี้สินต่อเดือน	0.000	0.000	0.693	1	0.405	1.000
วินัยด้านการออม	0.568	0.260	4.773	1	0.029*	1.764
Constant	-5.421	1.129	23.069	1	0.000*	0.004

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 สามารถอธิบายได้ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ตัวแปร คือ กลุ่มอายุ 36-45 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัว และ วินัยด้านการออม ได้สมการดังนี้

$$Z = -5.421 - 1.868 (\text{กลุ่มอายุ 36-45 ปี}) + 1.180 (\text{จำนวนสมาชิกในครอบครัว}) + 0.568 (\text{วินัยด้านการออม})$$

สมการที่ 2 ใช้ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและวินัยด้านการใช้จ่าย ในการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.19 การทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรอิสระที่ใช้ในโมเดล (Omnibus Tests of Model Coefficients) (วินัยด้านการใช้จ่าย)

ค่าสถิติ	Chi-square	df	Sig.
Step	233.071	13	0.000*
Block	233.071	13	0.000*
Model	233.071	13	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.19 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 233.071 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในสมการมีความเหมาะสมดี หรืออาจกล่าวได้ว่ามีตัวแปรอิสระบางตัวที่มีความสำคัญต่อการทำนายผลการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.20 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล (Model Summary) (วินัยด้านการใช้จ่าย)

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	324.060	0.440	0.587

จากตารางที่ 4.20 สามารถอธิบายได้ดังนี้

การทดสอบค่าทางสถิติได้ผลลัพธ์จากการทำ Iteration Procedure ทำให้ค่าเริ่มต้นของ -2 Log Likelihood หรือ Initial -2LL เท่ากับ 557.131 มีการแจกแจงแบบ Chi-Square ผลต่างระหว่างค่า -2LL ของ Initial Model และของ Full Model = 557.131 – 324.060 = 233.071 คือ ค่า Chi-Square ในตาราง Omnibus Test สรุปได้ว่ามีนัยสำคัญ และมีค่าสัมประสิทธิ์ของ Logistic Regression อย่างน้อย 1 ตัว ที่ไม่เป็นศูนย์ ($\beta \neq 0$) หมายความว่า ปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลกระทบต่อผลการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร แสดงว่าสมการถดถอยโลจิสติกส์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการทำนาย (R^2) หรืออาจกล่าวได้ว่าสมการนั้นสามารถทำนายการเกิดเหตุการณ์จากข้อมูลจริงได้ถูกต้องเท่ากับร้อยละ 44.0 (R^2 ของ Cox & Snell) และร้อยละ 58.7 สำหรับ Nagelkerke R^2

ตารางที่ 4.21 ความถูกต้องของสมการทำนาย (วินัยด้านการใช้จ่าย)

กลุ่มตัวอย่างจริง	ผลการทำนายจากสมการ		
	ไม่ตัดสินใจออม (0)	ตัดสินใจออม (1)	ร้อยละความถูกต้อง
ไม่ตัดสินใจออม (0)	152	45	77.2
ตัดสินใจออม (1)	26	179	87.3
รวม			82.3

จากตารางที่ 4.21 สามารถอธิบายได้ดังนี้

แสดงประสิทธิภาพของสมการถดถอยโลจิสติกส์ที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ กล่าวคือ สมการนี้ทำนายกลุ่มผู้ที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้ถูกต้องร้อยละ 87.3 และทำนายกลุ่มผู้ที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้ถูกต้องร้อยละ 77.2 โดยเฉลี่ยแล้วสมการถดถอยโลจิสติกส์ดังกล่าวนี้สามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 82.3

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
เพศ	0.132	0.298	0.196	1	0.658	1.141
กลุ่มอายุ 25-35 ปี	0.184	0.366	0.252	1	0.616	1.202
กลุ่มอายุ 36-45 ปี	-1.757	0.620	8.021	1	0.005*	0.173
กลุ่มอายุ มากกว่า 45 ปี	-22.733	4676.145	0.000	1	0.996	0.000
ปริญญาตรี	0.659	0.631	1.090	1	0.296	1.933
สูงกว่าปริญญาตรี	-0.508	0.831	0.373	1	0.541	0.602
สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน	0.240	0.484	0.246	1	0.620	1.271
สถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	-17.979	8979.245	0.000	1	0.998	0.000
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1.143	0.153	56.089	1	0.000*	3.137
จำนวนบุคคลในการอุปการะ	-0.046	0.297	0.024	1	0.876	0.955
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	0.000	0.000	0.766	1	0.381	1.000

ตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)
(ต่อ)

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
ภาระหนี้สินต่อเดือน	0.000	0.000	0.801	1	0.371	1.000
วินัยด้านการใช้จ่าย	0.479	0.283	2.864	1	0.091	1.614
Constant	-5.217	1.183	19.440	1	0.000*	0.005

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 สามารถอธิบายได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ตัวแปร คือ กลุ่มอายุ 36-45 ปี และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ได้สมการดังนี้

$$Z = -5.217 - 1.757 (\text{กลุ่มอายุ 36-45 ปี}) + 1.143 (\text{จำนวนสมาชิกในครอบครัว})$$

สมการที่ 3 ใช้ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและวินัยทางการเงินรวม ในการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.23 การทดสอบความเหมาะสมของตัวแปรอิสระที่ใช้ในโมเดล (Omnibus Tests of Model Coefficients) (วินัยทางการเงินรวม)

ค่าสถิติ	Chi-square	df	Sig.
Step	234.484	13	0.000*
Block	234.484	13	0.000*
Model	234.484	13	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.23 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ค่าสถิติทดสอบไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 234.484 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในสมการมีความเหมาะสมดี หรืออาจกล่าวได้ว่ามีตัวแปรอิสระบางตัวที่มี

ความสำคัญต่อการทำนายผลการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบ
ในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.24 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล (Model Summary) (วินัยทางการเงินรวม)

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	322.647	0.442	0.589

จากตารางที่ 4.24 สามารถอธิบายได้ดังนี้

การทดสอบค่าทางสถิติได้ผลลัพธ์จากการทำ Iteration Procedure ทำให้ค่าเริ่มต้นของ -2 Log Likelihood หรือ Initial -2LL เท่ากับ 557.131 มีการแจกแจงแบบ Chi-Square ผลต่างระหว่างค่า -2LL ของ Initial Model และของ Full Model = $557.131 - 322.647 = 234.484$ คือ ค่า Chi-Square ในตาราง Omnibus Test สรุปได้ว่ามีนัยสำคัญ และมีค่าสัมประสิทธิ์ของ Logistic Regression อย่างน้อย 1 ตัว ที่ไม่เป็นศูนย์ ($\beta \neq 0$) หมายความว่า ปัจจัยอย่างน้อย 1 ตัวแปรส่งผลกระทบต่อผลการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร แสดงว่าสมการถดถอยโลจิสติกส์ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และมีค่าสัมประสิทธิ์ของการทำนาย (R^2) หรืออาจกล่าวได้ว่าสมการนั้นสามารถทำนายการเกิดเหตุการณ์จากข้อมูลจริงได้ถูกต้องเท่ากับร้อยละ 44.2 (R^2 ของ Cox & Snell) และร้อยละ 58.9 สำหรับ Nagelkerke R^2

ตารางที่ 4.25 ความถูกต้องของสมการทำนาย (วินัยทางการเงินรวม)

กลุ่มตัวอย่างจริง	ผลการทำนายจากสมการ		
	ไม่ตัดสินใจออม (0)	ตัดสินใจออม (1)	ร้อยละความถูกต้อง
ไม่ตัดสินใจออม (0)	158	39	80.2
ตัดสินใจออม (1)	26	179	87.3
รวม			83.8

จากตารางที่ 4.25 สามารถอธิบายได้ดังนี้

แสดงประสิทธิภาพของสมการถดถอยโลจิสติกส์ที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ กล่าวคือ สมการนี้ทำนายกลุ่มผู้ที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้ถูกต้องร้อยละ 87.3 และทำนายกลุ่มผู้ที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ได้ถูกต้องร้อยละ 80.2 โดยเฉลี่ยแล้วสมการถดถอยโลจิสติกส์ดังกล่าวนี้สามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 83.8

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุน
การออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยทางการเงินรวม)

ปัจจัย	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
เพศ	0.063	0.299	0.045	1	0.833	1.065
กลุ่มอายุ 25-35 ปี	0.159	0.369	0.185	1	0.667	1.172
กลุ่มอายุ 36-45 ปี	-1.841	0.625	8.671	1	0.003*	0.159
กลุ่มอายุ มากกว่า 45 ปี	-22.839	4671.513	0.000	1	0.996	0.000
ปริญญาตรี	0.656	0.630	1.084	1	0.298	1.928
สูงกว่าปริญญาตรี	-0.564	0.832	0.458	1	0.498	0.569
สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน	0.308	0.489	0.396	1	0.529	1.360
สถานภาพหม้าย/หย่าร้าง/ แยกกันอยู่	-18.022	8939.025	0.000	1	0.998	0.000
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1.168	0.155	56.505	1	0.000*	3.215
จำนวนบุคคลในการอุปการะ	-0.105	0.301	0.121	1	0.728	0.901
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	0.000	0.000	0.850	1	0.356	1.000
ภาระหนี้สินต่อเดือน	0.000	0.000	0.676	1	0.411	1.000
วินัยทางการเงินรวม	0.586	0.285	4.225	1	0.040*	1.797
Constant	-5.499	1.184	21.573	1	0.000*	0.004

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 สามารถอธิบายได้ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์สมการถดถอยโลจิสติกส์ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ตัวแปร คือ กลุ่มอายุ 36-45 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัว และ วินัยทางการเงินรวม ได้สมการดังนี้

$$Z = -5.499 - 1.841 (\text{กลุ่มอายุ 36-45 ปี}) + 1.168 (\text{จำนวนสมาชิกในครอบครัว}) + 0.586 (\text{วินัยทางการเงินรวม})$$

จากทั้ง 3 สมการ สามารถสรุปเรียงลำดับตามสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้ดังนี้
สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินใน
กองทุนการออมแห่งชาติ

สำหรับตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติของปัจจัยส่วนบุคคล มีจำนวน 2 ตัวแปร ดังนี้

กลุ่มอายุ 36-45 ปี พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ ($\text{Exp}(B) = 0.154, 0.173$ และ 0.159
ตามลำดับ) (มีค่า $\text{Exp}(B) < 1$) แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวลดโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุน
การออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีกลุ่มอายุ 36-45
ปี เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบใน
กรุงเทพมหานครลดลง ร้อยละ 84.60, 82.70 และ 84.10 ตามลำดับ

$$(1-0.154)*100 = 84.60, (1-0.173)*100 = 82.70 \text{ และ } (1-0.159)*100 = 84.60$$

จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ($\text{Exp}(B) = 3.256, 3.137$ และ
 3.215 ตามลำดับ) (มีค่า $\text{Exp}(B) > 1$) แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเพิ่มโอกาสการตัดสินใจออมเงินใน
กองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวน
สมาชิกในครอบครัว เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของ
แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น 3.256, 3.137 และ 3.215 เท่า ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2 วินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินใน
กองทุนการออมแห่งชาติ

จากทั้ง 3 สมการ พบว่า ตัวแปรอิสระวินัยด้านการออมและวินัยทางการเงินรวม มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ สามารถสรุปได้ดังนี้

วินัยด้านการออม พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ($\text{Exp}(B) = 1.764$) (มีค่า $\text{Exp}(B) > 1$)
แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเพิ่มโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของ
แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีวินัยด้านการออม เพิ่มขึ้น 1 คะแนน มี
โอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร
เพิ่มขึ้น 1.764 เท่า

วินัยทางการเงินรวม พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก ($\text{Exp}(B) = 1.797$) (มีค่า $\text{Exp}(B) > 1$)
แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเพิ่มโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของ
แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีวินัยทางการเงินรวม เพิ่มขึ้น 1
คะแนน มีโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบใน
กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น 1.797 เท่า

ในส่วนของสมมติฐานที่ 3-4 ได้เลือกใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยเลือกใช้เทคนิค Enter ในการพยากรณ์ว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ เป็นตัวแปรตามที่น่าสนใจทำการศึกษา และผ่านการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity ด้วยวิธี การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (ตารางที่ 4.13), Tolerance และ VIF ผ่านการตรวจสอบปัญหา Autocorrelation ด้วยวิธี Durbin-Watson Statistic

ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ได้แบ่งออกเป็น 3 สมการ ดังต่อไปนี้
สมการที่ 1 ใช้ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและวินัยด้านการออม ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.27 ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการออม)

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	166525697.7	11	15138699.79	3.879	0.000 ^b
Residual	796467041.2	191	4169984.509		
Total	962992738.9	202			

a. Dependent Variable: จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

b. Predictors: (Constant), เพศ, อายุ 25-35 ปี, อายุ 36-45 ปี, ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี, ระดับปริญญาตรี, สถานภาพโสด, จำนวนสมาชิกในครอบครัว, จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะ, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน, ภาระหนี้สินต่อเดือน, วินัยด้านการออม

จากตารางที่ 4.27 สามารถอธิบายได้ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานจะพิจารณาจากค่า F หรือค่า Sig. โดยผลการวิเคราะห์ค่า F = 3.879 และค่า Sig. = 0.000 แสดงถึงตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงินอย่างน้อย 1 ตัว มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.28 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุน
การออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการออม)

ปัจจัย	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta				
Constant	13032.896	1292.862		12.788	0.000*		
เพศ	298.852	306.241	0.067	0.976	0.330	0.926	1.079
อายุ 25-35 ปี	-142.209	398.690	-0.032	-0.357	0.722	0.534	1.874
อายุ 36-45 ปี	262.851	642.238	0.039	0.409	0.683	0.472	2.118
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-955.753	1047.471	-0.084	-0.912	0.363	0.885	1.130
ปริญญาตรี	822.304	662.181	0.114	1.242	0.216	0.811	1.233
โสด	609.389	469.764	0.143	1.297	0.196	0.338	2.954
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-668.471	137.038	-0.398	4.8878	0.000*	0.668	1.497
จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะ	394.254	271.021	0.183	1.455	0.147	0.269	3.711
ค่าใช้จ่ายต่อเดือนภาระหนี้สินต่อเดือน	1.238	8.722	0.013	0.142	0.887	0.482	2.073
วินัยด้านการออม	-8.445	353.743	-0.002	-0.024	0.981	0.522	1.914
R	0.416		F		3.546		
R square	0.173		Sig.		0.000		
Adj.R square	0.121		Durbin-Watson		2.040		

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

a. Dependent Variable: จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.28 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ค่า R แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระทั้งหมดคือ ปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงิน กับตัวแปรตามคือ จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

จากตารางค่าที่ได้มีค่าไม่เข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย คือเมื่อตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้นหรือลดลงอีกตัวแปรหนึ่งจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ค่า R Square แสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้าน ปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงิน มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ร้อยละ 17.3 ส่วนอีกร้อยละ 82.7 จะเป็นอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆที่ไม่ได้อยู่ในแบบสอบถาม หรืออาจกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถทำนายจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ได้ร้อยละ 17.3

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R Square แสดงถึง R Square ที่ปรับแก้แล้ว แสดงให้เห็นว่าถ้าตัวแปรอิสระมีการเปลี่ยนแปลง ตัวแปรตามจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงตาม ร้อยละ 12.1

ผลการวิเคราะห์ค่า Durbin-Watson แสดงถึงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของความคลาดเคลื่อน มีค่า 2.040 ซึ่งมีค่าใกล้เคียง 2 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัวแปรนี้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ตัวแปร คือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ได้สมการดังนี้

$$Y = -0.398 \text{ (จำนวนสมาชิกในครอบครัว)}$$

สมการที่ 2 ใช้ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและวินัยด้านการใช้จ่าย ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.29 ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	167705411.6	11	15245946.51	3.884	0.000 ^b
Residual	795313880.2	191	4163947.017		
Total	963019291.8	202			

a. Dependent Variable: จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

b. Predictors: (Constant), เพศ, อายุ 25-35 ปี, อายุ 36-45 ปี, ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี, ระดับสูงกว่าปริญญาตรี, สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน, จำนวนสมาชิกในครอบครัว, จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะ, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน, ภาระหนี้สินต่อเดือน, วินัยด้านการใช้จ่าย

จากตารางที่ 4.27 สามารถอธิบายได้ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานจะพิจารณาจากค่า F หรือค่า Sig. โดยผลการวิเคราะห์ค่า $F = 3.884$ และค่า $Sig. = 0.000$ แสดงถึงตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงินอย่างน้อย 1 ตัว มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.30 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)

ปัจจัย	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta				Tolerance	VIF
Constant	14897.644	1135.548			13.119	0.000*		
เพศ	299.767	304.100	0.067		0.986	0.326	0.924	1.082
อายุ 25-35 ปี	-119.462	390.357	-0.027		-0.306	0.760	0.561	1.784
อายุ 36-45 ปี	320.190	629.546	0.047		0.509	0.612	0.496	2.016
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-1792.469	801.710	-0.158		-2.236	0.027*	0.887	1.128
สูงกว่าปริญญาตรี	-758.180	663.531	-0.083		-1.143	0.255	0.792	1.263

ตารางที่ 4.30 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุน
การออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยด้านการใช้จ่าย)
(ต่อ)

ปัจจัย	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta				
สมรส/อยู่ด้วยกัน	-610.570	467.148	-0.143	-1.307	0.193	0.345	2.902
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-662.979	136.303	-0.395	-4.864	0.000*	0.670	1.492
จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะ	421.168	271.923	0.196	1.549	0.123	0.270	3.699
ค่าใช้จ่ายต่อเดือนภาระหนี้สินต่อเดือน	2.820	9.172	0.031	0.307	0.759	0.459	2.179
วินัยด้านการใช้จ่าย	-196.448	384.689	-0.053	-0.511	0.610	0.413	2.419
R	0.417		F	3.884			
R square	0.174		Sig.	0.000			
Adj.R square	0.122		Durbin-Watson	2.043			

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

a. Dependent Variable: จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.30 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ค่า R แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระทั้งหมดคือ ปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงิน กับตัวแปรตามคือ จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จากตารางค่าที่ได้มีค่าไม่เข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย คือเมื่อตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้นหรือลดลงอีกตัวแปรหนึ่งจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ค่า R Square แสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้าน ปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงิน มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ร้อยละ 17.4 ส่วนอีกร้อยละ 82.6 จะเป็นอิทธิพลจากตัวแปรอื่น ๆ ที่ไม่ได้ได้อยู่

ในแบบสอบถาม หรืออาจกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถทำนายจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ได้ร้อยละ 17.4

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R Square แสดงถึง R Square ที่ปรับแก้แล้ว แสดงให้เห็นว่าถ้าตัวแปรอิสระมีการเปลี่ยนแปลง ตัวแปรตามจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงตาม ร้อยละ 12.2

ผลการวิเคราะห์ค่า Durbin-Watson แสดงถึงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของความคลาดเคลื่อน มีค่า 2.043 ซึ่งมีค่าใกล้เคียง 2 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัวแปรนี้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ตัวแปร คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ได้ผลการดังนี้

$$Y = -0.158 (\text{ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี}) - 0.395 (\text{จำนวนสมาชิกในครอบครัว})$$

สมการที่ 3 ใช้ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลและวินัยทางการเงินรวม ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.31 ค่าความแปรปรวนของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยทางการเงินรวม)

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	166879415.5	11	15170855.96	3.879	0.000 ^b
Residual	796115083.0	191	4168141.796		
Total	962994498.5	202			

a. Dependent Variable: จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

b. Predictors: (Constant), เพศ, อายุ 25-35 ปี, อายุ 36-45 ปี, ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี, ระดับสูงกว่าปริญญาตรี, สถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน, จำนวนสมาชิกในครอบครัว, จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะ, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน, ภาระหนี้สินต่อเดือน, วินัยทางการเงินรวม

จากตารางที่ 4.31 สามารถอธิบายได้ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานจะพิจารณาจากค่า F หรือค่า Sig. โดยผลการวิเคราะห์ค่า $F = 3.888$ และค่า $Sig. = 0.000$ แสดงถึงตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงินอย่างน้อย 1 ตัว มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.32 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุน
การออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร (วินัยทางการเงินรวม)

ปัจจัย	Unstandardized		Standardized	t	Sig.	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta				
Constant	14692.391	1144.824		12.834	0.000*		
เพศ	303.157	305.060	0.068	0.994	0.322	0.928	1.077
อายุ 25-35 ปี	-123.548	395.283	-0.028	-0.313	0.755	0.544	1.838
อายุ 36-45 ปี	301.817	638.418	0.044	0.473	0.637	0.481	2.081
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-1794.147	804.162	-0.158	-2.231	0.027*	0.886	1.128
สูงกว่าปริญญาตรี	-789.187	664.456	-0.086	-1.188	0.236	0.797	1.254
สมรส/อยู่ด้วยกัน	-614.613	468.417	-0.144	-1.312	0.191	0.342	2.928
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	-664.785	136.745	-0.396	-4.861	0.000*	0.669	1.496
จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะ	408.308	272.308	0.190	1.499	0.135	0.269	3.724
ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	1.867	8.944	0.020	0.209	0.835	0.475	2.106
ภาระหนี้สินต่อเดือน	-2.854	18.775	-0.015	-0.152	0.879	0.401	2.492
วินัยทางการเงินรวม	-108.991	396.804	-0.027	-0.275	0.784	0.443	2.255
R	0.416		F		3.888		
R square	0.173		Sig.		0.000		
Adj.R square	0.121		Durbin-Watson		2.041		

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

a. Dependent Variable: จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

จากตารางที่ 4.32 สามารถอธิบายได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ค่า R แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระทั้งหมดคือ ปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงิน กับตัวแปรตามคือ จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จากตารางค่าที่ได้มีค่าไม่เข้าใกล้ 1 แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย คือเมื่อตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้นหรือลดลงอีกตัวแปรหนึ่งจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ค่า R Square แสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระทั้งหมดที่มีต่อตัวแปรตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้าน ปัจจัยส่วนบุคคล และ วินัยทางการเงิน มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ร้อยละ 17.3 ส่วนอีกร้อยละ 82.7 จะเป็นอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆที่ไม่ได้อยู่ในแบบสอบถาม หรืออาจกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถทำนายจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ได้ร้อยละ 17.3

ผลการวิเคราะห์ค่า Adjusted R Square แสดงถึง R Square ที่ปรับแก้แล้ว แสดงให้เห็นว่าถ้าตัวแปรอิสระมีการเปลี่ยนแปลง ตัวแปรตามจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงตาม ร้อยละ 12.1

ผลการวิเคราะห์ค่า Durbin-Watson แสดงถึงค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของความคลาดเคลื่อน มีค่า 2.041 ซึ่งมีค่าใกล้เคียง 2 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 11 ตัวแปรนี้ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ตัวแปร คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ได้ผลการดังนี้

$$Y = -0.158 (\text{ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี}) - 0.396 (\text{จำนวนสมาชิกในครอบครัว})$$

จากทั้ง 3 สมการ สามารถสรุปเรียงลำดับตามสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบมีผลต่อจำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

สำหรับตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติของปัจจัยส่วนบุคคล มีจำนวน 2 ตัวแปร ดังนี้

ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ ($B = -0.158$ และ -0.158 ตามลำดับ, Sig. = 0.027 และ 0.027 ตามลำดับ) แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าว มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี เพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครลดลง ร้อยละ 84.60 และ 84.60 ตามลำดับ มีค่า Tolerance

เท่ากับ 0.887 และ 0.886 ตามลำดับ ส่วนค่า VIF เท่ากับ 1.128 และ 1.128 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าสถิติในการทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรที่นำมาศึกษา พบว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

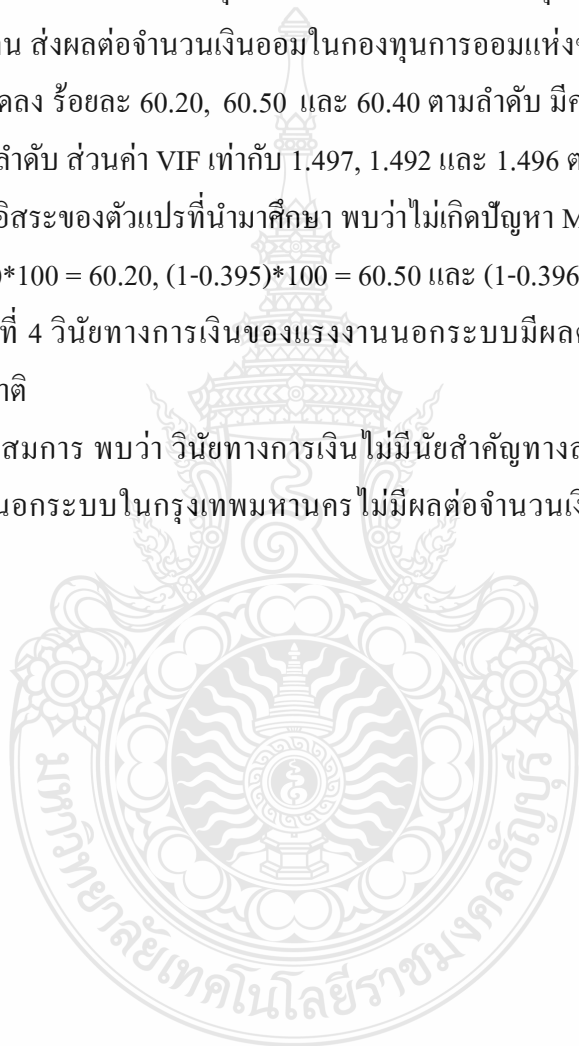
$$(1-0.154)*100 = 84.60$$

จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ ($B = -0.398, -0.395$ และ -0.396 ตามลำดับ, Sig. = 0.000) แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าว มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว เพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครลดลง ร้อยละ 60.20, 60.50 และ 60.40 ตามลำดับ มีค่า Tolerance เท่ากับ 0.668, 0.670 และ 0.669 ตามลำดับ ส่วนค่า VIF เท่ากับ 1.497, 1.492 และ 1.496 ตามลำดับ ซึ่งเป็นค่าสถิติในการทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรที่นำมาศึกษา พบว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

$$(1-0.398)*100 = 60.20, (1-0.395)*100 = 60.50 \text{ และ } (1-0.396)*100 = 60.40$$

สมมติฐานที่ 4 วินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบมีผลต่อจำนวนเงินที่ใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

จากทั้ง 3 สมการ พบว่า วินัยทางการเงินไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ไม่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการออมและการลงทุนในปัจจุบันของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร และปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 402 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ และ การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ โดยการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย จะนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังต่อไปนี้

5.1.1 เพื่อศึกษาลักษณะการออมและการลงทุนในปัจจุบันของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คน จาก 402 คน คิดเป็นร้อยละ 99.25 มีการเปิดบัญชีฝากเงินแบบออมทรัพย์ การฝากเงินแบบออมทรัพย์ถือว่าไม่รวมอยู่ในรูปแบบการออมและการลงทุน เนื่องจาก ในปัจจุบันกลุ่มคนแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการฝากเงินแบบออมทรัพย์ในรูปแบบการหมุนเวียนเงินในธุรกิจส่วนตัวมากกว่าเนื่องจากมีสภาพคล่องสูง รูปแบบการออมและการลงทุนของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ตัวเลือก ที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การฝากเงินแบบเงินฝากประจำ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.06 รองลงมาคือ การทำประกันชีวิต จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.58 และการลงทุนในทองคำ เพชร อัญมณี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.16 ตามลำดับ

5.1.2 เพื่อศึกษาวินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย วินัยด้านการออม และ วินัยด้านการใช้จ่าย

ผลการวิจัย พบว่า วินัยด้านการออมของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 คะแนน จากกลุ่มตัวอย่าง 402 คน มีพฤติกรรมวินัยด้านการออมอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.22 รองลงมาคือ ระดับเหมาะสม จำนวน 98 คน

คิดเป็นร้อยละ 24.38 และระดับไม่เหมาะสม จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 20.40 ตามลำดับ วินัยด้านการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 คะแนน จากกลุ่มตัวอย่าง 402 คน มีพฤติกรรมวินัยด้านการใช้จ่ายอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 52.49 รองลงมาคือ ระดับเหมาะสม จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.37 และระดับไม่เหมาะสม จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.14 ตามลำดับ มีพฤติกรรมวินัยทางการเงินรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 คะแนน

5.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 15 ตัวแปร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ตัวแปร คือ กลุ่มอายุ 36-45 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัว วินัยด้านการออม และ วินัยทางการเงินรวม ซึ่งสามารถอภิปรายผลเรียงลำดับตามสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้ดังนี้

1) กลุ่มอายุ 36-45 ปี มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ เท่ากับ 0.154, 0.173 และ 0.159 ตามลำดับ แสดงว่า ตัวแปรอิสระดังกล่าวลดโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีกลุ่มอายุ 36-45 ปี เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ลดลง ร้อยละ 84.60, 82.70 และ 84.10 ตามลำดับ

2) จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก เท่ากับ 3.256 และ 3.137 ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเพิ่มโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว เพิ่มขึ้น 1 คน มีโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น 3.256 และ 3.137 เท่า ตามลำดับ

3) วินัยด้านการออม มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นบวก เท่ากับ 1.764 แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเพิ่มโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้อต่อเดือน เพิ่มขึ้น 1 คะแนน มีโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้น 1.764 เท่า

4) วินัยทางการเงินรวม มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ เท่ากับ 1.797 แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวเพิ่มโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีค่าใช้จ่ายต่อเดือน เพิ่มขึ้น 1 คะแนน มีโอกาสการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น 1.797 เท่า

แรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครจำนวน 402 คน มีผู้ที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 205 คน โดยให้สาเหตุที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติอันดับที่ 1 คือ ต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี อันดับที่ 2 คือ กองทุนการออมแห่งชาติมีประโยชน์และให้ผลตอบแทนคุ้มค่า อันดับที่ 3 คือ ไม่อยากเป็นภาระของลูกหลานในอนาคต และมีผู้ที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 197 คน โดยให้เหตุผลที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติอันดับที่ 1 คือ ไม่รู้จักกองทุนการออมแห่งชาติ อันดับที่ 2 คือ ไม่สนใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ อันดับที่ 3 คือ พอใจกับการออมแบบเดิม

5.1.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 14 ตัวแปร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ตัวแปร คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ซึ่งสามารถอภิปรายผลเรียงลำดับตามสมการที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้ดังนี้

1) ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ เท่ากับ 0.158 และ 0.158 ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าว มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครลดลง ร้อยละ 84.60 และ 84.60 ตามลำดับ

2) จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์เป็นลบ เท่ากับ 0.398, 0.395 และ 0.396 ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรอิสระดังกล่าว มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว เพิ่มขึ้น 1 คน ส่งผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครลดลง ร้อยละ 60.20, 60.50 และ 60.40 ตามลำดับ

ในส่วนของจำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปีของผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 205 คน มีจำนวนเงินที่ใช้ออมน้อยที่สุดเท่ากับ 5,000 บาท และจำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปีมากที่สุดเท่ากับ 13,200 บาท และมีจำนวนเงินที่ใช้ออมต่อปีเฉลี่ยเท่ากับ 11,781.46 บาท

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร” มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ตัวแปร คือ อายุ 36-45 ปี และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ซึ่งตัวแปรที่ส่งผลไปในทิศทางเดียวกันคือ จำนวนสมาชิกในครอบครัว กล่าวคือถ้าตัวแปรดังกล่าวเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลให้มีผู้ที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จำนวนสมาชิกในครอบครัว เนื่องจาก บุคคลที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก โอกาสที่จะตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติก็จะมากขึ้น ไปด้วย เพราะในเรื่องของค่าใช้จ่าย หากบุคคลเป็นบุคคลที่มีงานสามารถหารายได้ให้กับครอบครัวได้ ค่าใช้จ่ายก็จะลดลงมากกว่าที่จะต้อง มีผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพียงบุคคลเดียว ทำให้มีเงินเหลือพอที่จะนำไปออมหรือไปลงทุนหรือเพิ่มโอกาสที่จะนำเงินส่วนนั้น ๆ มาออมในกองทุนการออมแห่งชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลฤดี วิริยานนท์ (2558) พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่มีสมาชิก 4 คน ขึ้นไป ให้ความสำคัญมากกว่า ครอบครัวที่มีสมาชิก 2-3 คน ในการตัดสินใจซื้อประกันชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้นมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติเช่นกัน และ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันหัต (2555) ที่พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อการตัดสินใจออมเงิน

ส่วนปัจจัยที่ส่งผลไปในทิศทางตรงกันข้าม คือ กลุ่มอายุ 36-45 ปี กล่าวคือถ้าตัวแปรดังกล่าวเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลให้มีผู้ที่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติลดลงตามไปด้วย

ปัจจัยด้านกลุ่มอายุ 36-45 ปี ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระชาย จันทจร (2550) พบว่า พนักงานที่มีอายุมากกว่า 30 ปี ขึ้นไป ตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมากกว่า พนักงานที่อายุน้อยกว่า 30 ปี สาเหตุที่ไม่สอดคล้องกันเนื่องจากลักษณะกองทุนเป็นคนละประเภทในเรื่องของผลประโยชน์ที่ได้รับ และเนื่องจากกองทุนการออมแห่งชาติยังมีอายุมากจะได้รับผลประโยชน์ที่น้อยกว่าแรงงานนอกระบบที่มีอายุน้อยกว่า เพราะหากมีอายุน้อยเมื่ออายุครบ 60 ปี มีโอกาสที่จะได้เงินบำนาญมากกว่า

2) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ พบว่า

ปัจจัยส่วนบุคคลของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ตัวแปร คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร ส่งผลไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าตัวแปรดังกล่าวเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลให้จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ลดลงตามไปด้วย

ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งในกรณีนี้อาจเกิดจากบุคคลที่มีระดับการศึกษาที่สูงย่อมมีความสามารถในการหารายได้ มีความรู้มีความสามารถในการวางแผนการเงินต่าง ๆ ส่งผลทำให้มีจำนวนเงินออมที่มากขึ้นตามไปด้วยแต่ในทางกลับกันถ้าบุคคลที่มีระดับการศึกษาไม่สูงก็ย่อมที่จะมีความรู้ความสามารถในการวางแผนการเงินที่มีประสิทธิภาพดีต่อบุคคลที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต (2555) พบว่า ระดับการศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพนักงานเอกชนและข้าราชการ สรุปได้ว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านจำนวนเงินออมเฉลี่ยในแต่ละเดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเป็นไปตามแนวคิดการจัดการกับเงินของ รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2555)

จำนวนสมาชิกในครอบครัว เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีภาระรับผิดชอบต่อสมาชิกในครอบครัวเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้จำนวนเงินที่จะใช้ออมลดลง เช่นถ้าบุคคลมีบุตร เพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้จ่ายเลี้ยงดูบุตรในยุคปัจจุบันค่อนข้างสูง ทำให้จำนวนเงินที่จะใช้ออมในกองทุนการออมแห่งชาตินั้นลดลงตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) พบว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น 1 คน จะส่งผลให้มีการออมลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ผลการวิเคราะห์ปัจจัยวินัยทางการเงินของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครมีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ตัวแปร คือ วินัยด้านการออม และ วินัยทางการเงินรวม ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปร ส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าตัวแปรดังกล่าวเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลให้จำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

วินัยด้านการออม หากบุคคลอยู่ในช่วงอายุน้อยบุคคลจะมีระดับการบริโภคสูงกว่าระดับรายได้ แสดงว่าในช่วงนั้นเขาจะมีการออมเป็นลบ แต่เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้น บุคคลจะมีรายได้สูง จึงทำให้มีระดับรายได้สูงกว่าระดับการบริโภค จึงทำให้มีเงินส่วนที่เหลือไว้ออมเพิ่มมากขึ้น เป็นการสนับสนุนให้บุคคลมีวินัยด้านการออมเพิ่มขึ้น บุคคลสามารถที่จะนำเงินไปออมและลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำเงินมาออมในกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อที่จะได้มีเงินบำนาญใช้ในยามเกษียณอายุไปตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption)

วินัยทางการเงิน การที่บุคคลมีวินัยทางการเงินก็เหมือนมีอิสรภาพทางการเงิน ปัจจัยที่จะสร้างวินัยทางการเงินให้กับบุคคล ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ โดยการตั้งเป้าหมายในอนาคต อย่างเช่น อยากมีบ้าน ราคา 10 ล้านบาท ในปี 2020 หรือ การเลือกวิธีการออมแบบเข้มงวดมีข้อกำหนด ตัวอย่างเช่น การฝากเงินที่ไม่สามารถเบิกถอนได้ง่าย หรือ ฝากเงินไว้กับกองทุนการออมแห่งชาติ จำนวน 13,200 บาท ต่อ ปี เป็นประจำทุกปี ก็จะทำให้บุคคลมีวินัยทางการเงินที่ดีได้ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับวินัยทางการเงินของ วีระพล บศิริรัฐ (2553)

แต่วินัยทางการเงินไม่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เนื่องจากกองทุนการออมแห่งชาติมีข้อกำหนดไว้ในเรื่องของจำนวนเงินออม ซึ่งสมาชิกสามารถออมเงินได้ไม่เกิน 13,200 บาท ต่อปี และไม่กำหนดว่าต้องออมทุกเดือน ซึ่งแตกต่างจากการออมในรูปแบบอื่น ที่สามารถออมเงินหรือลงทุนได้ไม่จำกัดจำนวน และบุคคลหันไปสนใจออมหรือลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ ที่คาดว่าจะได้ผลตอบแทนที่สูงกว่า หรืออาจเกิดจากการที่บุคคลไม่รู้จักกองทุนการออมแห่งชาติจึงไม่ทราบถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับ

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.3.1 จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ ส่วนใหญ่ยังไม่ทราบข้อมูลว่ามีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติขึ้น ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรที่จะเพิ่มการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายหลักคือกลุ่มแรงงานนอกระบบ เพื่อที่จะได้เป็นการกระตุ้นให้กลุ่มแรงงานนอกระบบนี้ได้ตระหนักถึงความสำคัญของผลเสียที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการก้าวเข้าสู่วัยชรา และเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เข้ามาสมัครเป็นสมาชิกกองทุนมากยิ่งขึ้น เช่นการประชาสัมพันธ์และเชิญชวนให้กลุ่มแรงงานนอกระบบสมัครสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เนื่องจาก 2 ช่องทางนี้ ได้รับความนิยมมากที่สุด ตามงานวิจัยในด้านพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร เพื่อที่จะทำให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5.3.2 จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นิยมออมเงินในรูปแบบการออมแบบเงินฝากประจำมากที่สุด จึงควรปลูกฝังแนวคิดใหม่ ให้กับกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีรายได้น้อย สามารถออมในจำนวนเงิน เพียงเดือนละ 1,100 บาท ต่อเดือน หรือ 13,200 บาท ต่อปี และเห็นประโยชน์ของกองทุนการออมแห่งชาติที่ให้ผลตอบแทนที่ดีและคุ้มค่ากว่าการออมแบบเงินฝากประจำ เพราะมีเงินเพิ่มเติมจากรัฐบาลสมทบให้

5.3.3 จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานครนั้นมีวินัยทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ควรที่จะให้ความรู้ทางการเงินเพื่อสร้างพื้นฐานการมีวินัยทางการเงินแก่แรงงานนอกระบบ เพื่อที่จะได้มีความมั่นคง มีอิสรภาพทางการเงิน ในอนาคตจะได้มีเงินไว้ใช้ในยามเกษียณและไม่เป็นภาระของลูกหลาน

5.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.4.1 การวิจัยเรื่องการรับรู้ข้อมูลของกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์กองทุนการออมแห่งชาติต่อไป

5.4.2 การวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติโดยเพิ่มปัจจัยอื่นเพิ่มเติม เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อ เป็นต้น

5.4.3 เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเลือกวิจัยกลุ่มแรงงานนอกระบบในเขตภูมิภาคอื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

5.4.4 เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้ วินัยทางการเงิน ประกอบด้วย วินัยด้านการออมและวินัยด้านการใช้จ่าย ไม่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ดังนั้นงานวิจัยครั้งต่อไปควรใช้วินัยทางการเงินทั้ง 2 ด้าน ในการหาความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมในการลงทุนในกองทุนอื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับ

บรรณานุกรม

- กองยุทธศาสตร์บริหารจัดการ สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล. (2557). สถิติกรุงเทพมหานคร ปี 2557. สืบค้นจาก [http://www.bangkok.go.th/upload/user/00000130/Logo/statistic/stat2557\(thai\).pdf](http://www.bangkok.go.th/upload/user/00000130/Logo/statistic/stat2557(thai).pdf)
- กัญญารัตน์ วงษ์ชมภู. (2555). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมระหว่างพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2544). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา สมภารเพ็ชร. (2556). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดนัดจตุจักร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- กุลธฤต กิ่งทิวาพร. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน: กรณีศึกษาพนักงานธนาคาร. (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- จุฑาธิปดิ์ ฤกษ์สันทัต. (2555). เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- จารวี บุตรบำรุง. (2555). รายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้สูงอายุของประชาชนอายุระหว่าง 30-40 ปี ในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ญาดา วัลยานนท์ และศนิพันธ์ สุวรรณหงส์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของข้าราชการและลูกจ้าง สังกัดสำนักงานเขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2550). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ : วี. อินเทอร์เน็ต.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธิดารัตน์ อติชาตนันท์ และแพรวพรรณ มังคลา. (2554). การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. (จุลนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- นภาพร วิริยานุพงศ์. (2558). กองทุนการออมแห่งชาติ(กอช.) ความมั่นคงในชีวิต..สร้างได้ด้วยการออม. วารสารการเงินการคลัง, 27 (85), 13-23.
- เบญจวรรณ บุญคดี. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู: ศึกษากรณีครูในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. (ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- ปณิตดา คันทรส. (2555). ปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการออมภาคเอกชนในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- ปรมะ สตะเวทิน. (2541). ทฤษฎีการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรเมศวร์ ว่องพิริยพงศ์. (2551). การออมและการลงทุนของพนักงานภาคเอกชน. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- ปราโมทย์ ปราสาทกุล. (2556). สถานการณ์ผู้สูงอายุ แนวโน้ม และผลกระทบจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. สืบค้นจาก https://www.msociety.go.th/article_attach/13225/17347.pdf
- ปิยพร อามสุทธิ. (2557). การตัดสินใจออมเงินผ่านการลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาวของพนักงานเงินเดือนประจำในกรุงเทพมหานคร. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- พงศกร สุริยพงศ์ประไพ และศิริสิทธิ์ อังศุโกโกลย. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่. (จุลนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พรทิพย์ เกิดขำ และศิริภัทร โรจนสังข์ชัยกุล. (2553). พฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน). (จุลนิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พัฒน์ ทองพึ้ง. (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ : กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พีรพล ขุนพรหม. (2550). พฤติกรรมการออมเงินของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- มฤดี วิริยานนท์. (2558). ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อประกันชีวิตของลูกค้าในเขต กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม).
- รัชณี ยศถามี. (2555). ผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). การบริหารการเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- วิเชียร วิทยอุดม. (2547). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์ม และ ไชเท็กซ์.
- วิไล หาญอุดมศักดิ์ (2546). พฤติกรรมการใช้เงินของพนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- วิศิษฐ์ บิลมาศ และ สุพิชชา โชติกำจร. (2557). รูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ (รายงานการวิจัย). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- วีระชาย จันทจร. (2550). การตัดสินใจเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของพนักงาน บริษัท กฤษตามหากร จำกัด (มหาชน). (สารนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วีระพล บดีรัฐ. (2553). วินัยทางการเงินสร้างได้. สืบค้นจาก http://www.set.or.th/dat/vdoArticle/attachFile/TSI-Article_PF_040.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2556). สถิติประชากรผู้สูงอายุ 2556. สืบค้นจาก https://www.m-society.go.th/article_attach/13225/17347.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. (2559). การศึกษาการดำเนินการกองทุนการออม แห่งชาติ. สืบค้นจาก <http://library2.parliament.go.th/ebook/content-ebspa/pbo-report4-2559.pdf>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). การสำรวจแรงงานนอกระบบปี 2559. สืบค้นจาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/workerOutSum59.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุขใจ น้ำฟูค. (2545). **กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวีณา กลัดเกิด. (2551). **การศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการออมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตนิคมอุตสาหกรรมบางกะดี จังหวัดปทุมธานี**. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- โสภิต พงษ์รัตนานุกูล. (2552). **พฤติกรรมการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทย**. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- อัศรพงศ์ อ้นทอง. (2550). **คู่มือการใช้โปรแกรม EViews เบื้องต้น: สำหรับการวิเคราะห์ทางเศรษฐมิติ**. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Branson, H. W. (1989). **Macroeconomic Theory and Policy**. Singapore: Harper&Row.
- Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychology Testing**. New York: Harper Collins Publisher Inc.
- Keynes, M. J. (1936). **The General Theory of Employment, interest and Money**. London: Macmillan.
- Klapper, J. T. (1960). **The effects of mass communication**. New York: Free Press.
- Merrill, J. C. & Lowenstein, R. (1971). **Media message and men**. New York: Longman.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบใน กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติของแรงงานนอกระบบในกรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามจะประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านวินัยทางการเงิน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการออมและการลงทุนในปัจจุบันและการตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ

ทั้งนี้ผลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น โดยเป็นการวิเคราะห์แบบภาพรวม โดยไม่แจกแจงรายบุคคล และจะเก็บข้อมูลที่ได้เป็นความลับ ข้อมูลที่สมบูรณ์และตรงกับความเป็นจริงจะช่วยให้การวิจัยดำเนินไปอย่างถูกต้อง ซึ่งผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านอย่างรอบคอบให้ครบทุกข้อและจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่เสียสละเวลามาเป็นส่วนหนึ่งในการสำรวจครั้งนี้

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการเงิน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน และกรอกตัวเลขตามความเป็นจริงในปัจจุบัน

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

1) น้อยกว่า 25 ปี

2) 25-35 ปี

3) 36-45 ปี

4) มากกว่า 45 ปี

3. ระดับการศึกษา

1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

2) ปริญญาตรี

3) สูงกว่าปริญญาตรี

4. สถานภาพ

1) โสด

2) สมรส / อยู่ด้วยกัน

3) หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่

5. จำนวนสมาชิกในครอบครัวของท่านมีจำนวน คน (โปรดระบุ)

6. จำนวนบุคคลที่อยู่ในการอุปการะของท่าน (บุตร, หลาน, พ่อ, แม่, ญาติ, อื่นๆ)

1) ไม่มี

2) มีจำนวน คน (โปรดระบุ)

7. รายได้ต่อเดือน จำนวน บาท

8. ค่าใช้จ่ายต่อเดือน (ค่าสาธารณูปโภค, ค่าเดินทาง, ค่าอาหาร, ค่าของใช้จำเป็น, ฯลฯ)

จำนวน บาท

9. ภาระหนี้สินต่อเดือน (ค่าผ่อนบ้าน, ผ่อนรถยนต์, หนี้บัตรเครดิต, ฯลฯ)

จำนวน บาท

ส่วนที่ 2 ด้านวินัยทางการเงิน

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาข้อความนี้ตรงกับลักษณะพฤติกรรมของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วให้เขียนเครื่องหมาย ✓ บนข้อความ “ประจำ” “บ่อยครั้ง” “บางครั้ง” “น้อยครั้ง” “ไม่เคยเลย” เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ

1. ฉันออมเงินทุกเดือน ในจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของรายได้

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

2. ฉันแบ่งเงินออมเป็นหมวดๆ เช่น เงินออมเพื่อใช้ฉุกเฉิน เงินออมเพื่อการศึกษาของบุตร ฯลฯ

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

3. ฉันนำเงินออมออกมาใช้บ่อยๆ

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

4. ฉันออมเงินเพื่อไว้ใช้ในยามชรา ก่อนที่จะนำเงินไปใช้จ่ายทุกเดือน

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

5. ฉันไม่นำเงินออมเพื่อไว้ใช้ในยามชรา ออกมาใช้จ่ายเลย

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

6. เมื่อได้เงินพิเศษต่างๆ ฉันจะนำเงินส่วนนั้นมาออม

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

7. ฉันออมเงินรูปแบบอื่นนอกเหนือจากการฝากไว้กับธนาคาร

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

8. ฉันออมเงินมากขึ้นเมื่อฉันมีรายได้มากขึ้น

.....
ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	ไม่เคยเลย

9. ฉันไม่สามารถออมเงินได้เองหากไม่มีแรงจูงใจในการออม

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

10. ในเดือนที่ต้องใช้เงินมากกว่าที่กำหนดฉันจะไม่ออมเงินในเดือนนั้น

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

11. ฉันวางแผนการใช้จ่ายล่วงหน้า โดยให้รายจ่ายไม่เกินรายรับ

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

12. รายจ่ายของฉันมากกว่ารายรับเสมอ

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

13. ฉันทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายทุกเดือน

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

14. ฉันจดรายการของที่ต้องการซื้อ และชื่อเฉพาะของในรายการที่จดไว้เท่านั้น

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

15. ถ้าพบของที่ถูกใจฉันจะซื้อทันที

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

16. ฉันมีรายจ่ายเพื่อความบันเทิงมากกว่าสัดส่วนการออมต่อเดือน

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

17. ฉันเปรียบเทียบราคาและคุณภาพของสินค้าก่อนซื้อ จากแหล่งที่ขายไม่น้อยกว่า 3 แหล่งเสมอ

.....
.....
.....
.....
.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

18. ปัจจุบันฉันมีการวางแผนการออมสำหรับใช้ในยามชราของฉันแล้ว

.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

19. ฉันได้ลงมือทำตามแผนการออมสำหรับใช้ในยามชราของฉันแล้ว

.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

20. ฉันชำระค่าสาธารณูปโภค (น้ำ, ไฟฟ้า, โทรศัพท์, ฯลฯ) ตรงตามเวลาทุกเดือน

.....
ประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อยครั้ง ไม่เคยเลย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการออมและการลงทุนในปัจจุบันและการตัดสินใจออมเงินในกองทุน การออมแห่งชาติ

คำชี้แจง กรุณาเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

1. รูปแบบการออมและการลงทุนของท่านในปัจจุบัน (สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ตัวเลือก)

☐ 1) การฝากเงินแบบออมทรัพย์	☐ 2) การฝากเงินแบบเงินฝากประจำ
☐ 3) ซื้อพันธบัตร	☐ 4) ซื้อสลากออมสิน/รทส
☐ 5) การลงทุนในกองทุนต่างๆ	☐ 6) การทำประกันชีวิต
☐ 7) ลงทุนในหุ้น	☐ 8) ลงทุนในทองคำ เพชร อัญมณี
☐ 9) ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์(บ้าน, ที่ดิน ฯลฯ)	☐ 10) อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ในเมื่อท่านทราบถึงข้อมูลของกองทุนการออมแห่งชาติแล้ว ท่านจะตัดสินใจออมเงินในกองทุนฯนี้หรือไม่

- 1) ตัดสินใจออม ท่านจะออมเงินจำนวน บาท (ไม่เกิน 13,200 บาท /ปี)
- 2) ไม่ตัดสินใจออม (ข้ามไปทำข้อ 4)

3. สาเหตุที่ท่านตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ (เรียงอันดับ 1-3 ที่ตรงกับท่านที่สุด)

- 1) ต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี
- 2) กองทุนฯ มีประโยชน์และให้ผลตอบแทนคุ้มค่า
- 3) กองทุนมีความมั่นคง
- 4) ต้องการสร้างวินัยการออมให้กับตนเอง
- 5) ได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำ
- 6) ไม่อยากเป็นภาระของลูกหลานในอนาคต
- 7) อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. สาเหตุที่ท่านไม่ตัดสินใจออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติ (เรียงอันดับ 1-3 ที่ตรงกับท่านที่สุด)

- 1) มีรายได้น้อย
- 2) มีรายจ่ายมาก
- 3) มีหนี้สินมาก
- 4) พอใจกับการออมแบบเดิม
- 5) ไม่สนใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ
- 6) ไม่รู้จักกองทุนการออมแห่งชาติ
- 7) อื่นๆ โปรดระบุ.....

...ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้...

ประวัติผู้เขียน

ประวัติผู้เขียน	นายมงคลชัย จำรูญ
วัน เดือน ปีเกิด	29 กุมภาพันธ์ 2535
ที่อยู่	18/663 คอนโดลุมพินีเพลส รัชดา-ท่าพระ แขวงบุคคโล เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประวัติการทำงาน	เจ้าหน้าที่ติดตามหนี้ ธนาคารทีสโก้ ตั้งแต่ เมษายน พ.ศ.2557 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2559
เบอร์โทรศัพท์	09-7247-1362
อีเมล	mongkolchai_j@mail.rmutt.ac.th

